

VINTER

HÖST

VÅR

20
18

SOMMAR

**VERKSAMHETSREDOVISNING
OCH ÅRSREDOVISNING**

SOMMAR

*Följ med våra olika verksamheter inom Tekniska verken
på en resa genom de fyra årstiderna.*

VI SKA BYGGA VÄRLDENS MEST RESURSEFFEKTIVA REGION

INNEHÅLL

Vd har ordet	4
Årstider och väder	6
Produkter och tjänster - produktportfölj	12
Hållbarhet	14
Styrelse och koncernledning	18

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	23
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	32
Noter	33
Revisionsberättelse	44
Fakta i urval	47

HÖST

01

VD HAR ORDET

Ett år med nya satsningar som för oss närmare vår vision

Under 2018 har klimatfrågan och dess utmaningar verkligen tagit en plats i rampljuset, både lokalt och globalt. Som leverantör av infrastruktur och energilösningar har vår insats på Tekniska verken en avgörande betydelse för hur resurseffektiv vår region kan bli. Vår ambition är att ta ett ansvar utöver det vanliga och därför har koncernen genomfört flera stora satsningar under året, bland annat inom vindkraft, flytande biogas och bredband.

I mitt dagliga arbete som vd och koncernchef för Tekniska verken är det mycket inspirerande att vi, alla som arbetar här, kan se oss som möjliggörare. Tillsammans med våra kunder och andra aktörer, gör vi det möjligt att bidra till en CO₂-neutral energiproduktion och en långsiktigt hållbar utveckling. Vi söker och utvecklar ständigt nya lösningar och innovationer, som gör att begränsade resurser kan räcka till fler och skapa kundnytta. Under året har vi fortsatt att bygga världens mest resurseffektiva region, och jag vill här lyfta fram några satsningar som har beslutats, påbörjats eller genomförts.

SATSNING PÅ MER VINDKRAFT OCH FLYTANDE BIOGAS

Vi behöver öka tillgången på långsiktigt hållbara energilösningar. Vårt beslut att satsa på vindkraft för att kunna möta Linköpings samlade elbehov med förnybar el, ser jag därför som en viktig milstolpe. Satsningen ligger dessutom helt i linje med vår ambition att fasa ut kol och fossilolja i el- och värmeproduktionen, till förmån för förnybara och återvunna energikällor. Vi ser också att flytande biogas kommer att få allt fler användningsområden, både inom industrin och som fossilfritt fordonsbränsle för tunga transporter. Därför bygger vi en produktionsanläggning för flytande biogas i Linköping.

INFRASTRUKTUR FÖR EN LEVANDE OCH HÅLLBAR REGION

En annan viktig del i vårt uppdrag är att förse stad och landsbygd med en väl fungerande infrastruktur. Genom vårt dotterbolag Utsikt Bredband AB erbjuder vi bredband via fiber till hushåll och företag på landsbygden kring Katrineholm och Linköping. Utbyggnaden i Katrineholmstrakten är i stort sett klar och arbetet runt Linköping pågår. Dessutom görs nu också en storsatsning där vi erbjuder fiberanslutning till landsbygden i Mjölby kommun.

ÅRSTIDERNAS KLIMATVÄXLINGAR PÅVERKAR DRIFT OCH RESULTAT

Merparten av koncernens verksamheter påverkas av de klimat- och väderförhållanden som råder under året. 2018 startade med vattennivåer som var bättre än tidigare tre år för vår vattenkraft, men den rekordvarma och regnfattiga sommaren gjorde att både vattennivåerna och energiproduktionen sjönk. Den extrema sommarvärmens bidrog samtidigt till att efterfrågan på fjärrkyla ökade.

Andra väderutmaningar är kraftiga vindar. Vi arbetar ständigt med att öka leveranssäkerheten till våra kunder, bland annat genom en övergång till markbunden el.

Höststormen Knud satte verksamheten inom elnät på prov, då stolpar knäcktes och orsakade störningar i våra elleveranser. Avbrotten blev glädjande nog både få och korta.

SAMARBETE KRING VATTENKRAFTENS MILJÖFOND FÖR ÖKAD BIOLOGISK MÅNGFALD

Då vi på Tekniska verken är ett av åtta företag som tillsammans står för 95 procent av landets vattenkraftproduktion, har vi engagerat oss i arbetet gällande ny lagstiftning kring miljöanpassning av vattenkraften. Vi har under året också varit med och initierat bildandet av Vattenkraftens Miljöfond AB och är en av åtta delägare. Alla vattenkraftsägare kan ansöka om bidrag från fonden, för att finansiera miljöåtgärder som bidrar till moderna miljövillkor och biologisk mångfald.

EN VIKTIG DEL AV VÅRA KUNDERS VARDAG

Vår ambition är att Tekniska verkens produkter och tjänster ska fungera dygnet runt, året om, och bidra till en trygg och enkel vardag för våra kunder. Vi arbetar därför ständigt med att öka vårt kundfokus och på olika sätt, framförallt digitalt, göra information och tjänsteutbud lättillgängligt.

Bixia AB, vårt delägda dotterbolag, har exempelvis slutit ett samarbetsavtal med ICA, som underlättar för Sveriges elkonsumenter att göra ett hållbart elavtal. Ett annat exempel är utbyggnaden av cirka 3 400 hemmaladdare för elbil, som har genomförts av vårt delägda bolag Bee Charging Solutions (tidigare Clever Sverige AB), vilket bland annat innebär att det numera är lättare att köra elbil i Linköping.

Vi vill också bidra till att det ska vara "lätt att göra rätt" och på olika sätt uppmuntra till ett cirkulärt, resurseffektivt tänkande. Här vill jag bland annat lyfta fram återbrukshallarna, som under 2019 kommer att byggas på återvinningscentralerna i Linköping, och den loppisverksamhet som vi arrangerar ett par tillfällen per år vid Vika återvinningscentral i Katrineholm. Loppisen har sedan starten samlat in runt 1 miljon kronor till olika lokala och välgörande ändamål.

ÖKAD SAMVERKAN OCH FORSKNING

Dagens energimarknad har ett stort behov av kundnära lösningar och affärsmodeller som är enkla och nyttiga för våra kunder. Vi samverkar därför med fyra andra energiföretag i bolaget Utvecklingskluster Energi AB. Detta bolag är i sin tur delägare i utvecklings-satsningen Power2U. Power2U utvecklar bland annat lösningar som kan hjälpa fastighetsbolag att styra när på dygnet de använder energi.

Under året har vi också ökat våra satsningar för forskning och utveckling, framförallt inom energiteknologi, där exempelvis säsongslagring av fjärrvärme studeras.

2017 fattade Tekniska verken det strategiska beslutet att förvärva aktiemajoriteten i Mjölby-Svartådalens Energi AB (MSE), med syftet att öka vår samverkan och konkurrenskraft. Under 2018 ser vi att MSE, med sin välskötta verksamhet, snabbt har blivit en del av vår koncern och levererar ett mycket gott ekonomiskt årsresultat.

ÖKAT ENGAGEMANG FÖR EN HÅLLBAR LIVSSTIL

Vi på Tekniska verken är övertygade om att diskussion och utbildning ökar människors engagemang för dagens klimatutmaningar. Därför fortsätter vi att driva och ta position i frågeställningar som är viktiga för att bygga en resurseffektiv region. Under året har vi deltagit i olika debatter och seminarier. I samband med Almedalsveckan och vid Waste to Wealth Summit 2018 lyfte vi bland annat ämnen som cirkulär ekonomi och plastavfall.

Ett ytterligare exempel jag vill nämna är "Bästa världen", ett unikt utbildningsprojekt som i samarbete med Linköpings kommun och Kolmårdens djurpark rullades ut under hösten, och riktar sig till elever i årskurs 2, 5 och 8 i Linköping. Projektet handlar om att lära eleverna att det vi var och en gör för miljön lokalt, också påverkar resten av världen.

VI FORTSÄTTER ATT BYGGA VÄRLDENS MEST RESURSEFFEKTIVA REGION

Mitt arbete och ledarskap tar utgångspunkt i tre, för mig, prioriterade områden; *kundfokus, innovation och det goda ledarskapet*. Verksamhetsområdena inom koncernen är många, och det är viktigt att vi möter kunderna tillsammans - som ETT Tekniska verken. När vi kan leverera än mer relevanta och intressanta erbjudanden, utifrån kundsituation och behov, ökar nyttan och mervärdet för våra kunder, våra ägare och hela regionen. Vi behöver också ständigt söka och utveckla nya lösningar och innovationer. Dels för att begränsade resurser ska räcka till fler, men också för att säkra koncernens konkurrenskraft och överlevnad. Genom vårt proaktiva och innovativa förhållningsätt skapar vi dessutom både utmanande och intressanta arbetsuppgifter. När det sedan kombineras med ett riktigt gott ledarskap ökar våra möjligheter att attrahera de bästa talangerna.

Nu lägger vi ett mycket framgångsrikt 2018 bakom oss, med en stark balansräkning och ett av branschens kanske högsta kreditbetyg från S&P Global. Min ambition för kommande år är att vi efter varje avslutat år kan se tillbaka på ett antal väl genomförda aktiviteter, som fört oss närmare vår vision. Inför 2019 lägger jag, och nästan 1 000 medarbetare, in en ytterligare växel för att bygga världens mest resurseffektiva region och ett gott samhälle. ●

Charlotta Sund
VD OCH KONCERNCHEF

ÅRSTIDER OCH VÄDER

02 Årstid och väder ger både utmaningar och möjligheter

Vi på Tekniska verken levererar tjänster som är en viktig del av våra kunders vardag och ambitionen är att allt ska fungera dygnet runt, året om. Tack vare vårt sätt att arbeta med infrastruktur och säkra leveranser påverkar årstiderna minimalt. Vårt ekonomiska resultat påverkas i större utsträckning av klimatförhållandena som året bjuder på. Följ med våra olika verksamheter inom Tekniska verken på en resa genom de fyra årstiderna...

Välkommen härliga vår

Äntligen blir dagarna längre och vårsolen värmer både utemperaturen och våra vinterbleka ansikten. Naturen väcks till liv och vi kan njuta av takdropp, porlande bäckar och spirande vårblommor. På Tekniska verken uppskattar vi mjuka övergångar mellan årstiderna, då fungerar våra verksamheter som bäst.

KRAFTVÄRMEVERKEN EFFEKT VARIERAR MED VÄDRET

När vårens snösmältning och regn ger en normal vårflod fylls vattenkraftverkens dammar och magasin på i lagom takt. Om vårvärmen däremot kommer snabbt, skapas stora vattenmängder på kort tid. Det gör att vi inte kan utnyttja vattnet optimalt, vilket i sin tur leder till lägre produktion och resultat. Detta kan variera och just 2018 innehöll vårfloden små mängder vatten vilket bland annat ledde till att grundvattennivån var låg under sommaren.

Friska vårvindar brukar sätta härlig snurr på våra vindkraftverk, vilket ökar elproduktionen. För varje dag blir nu solen allt varmare och det gör att våra kunders totala energibehov svänger kraftigt beroende på utetemperaturen. Sådär års kommer en stor andel av vår produktion från återvinning av avfall, det vill säga vi omvandlar helt enkelt ditt avfall till el och värme.

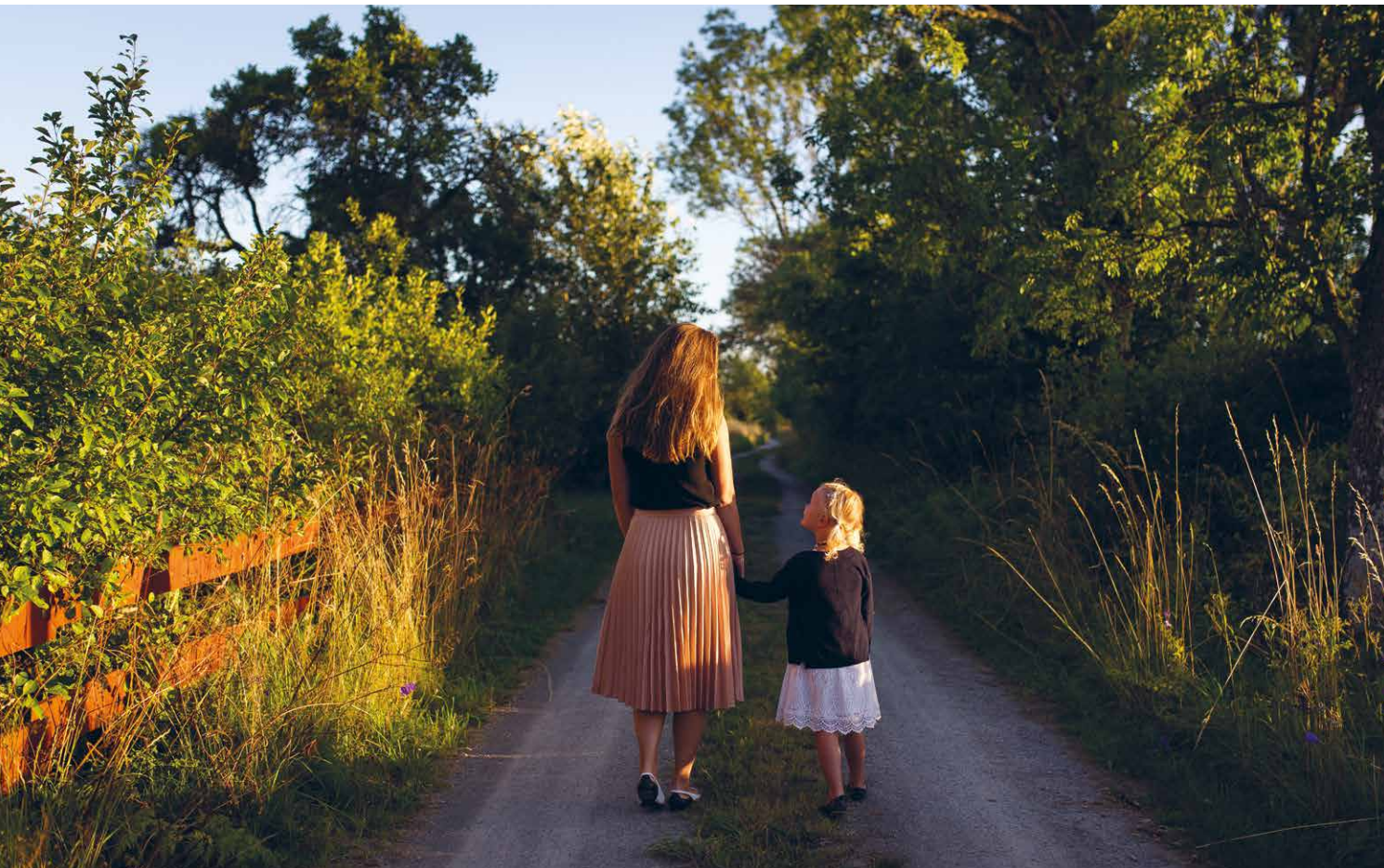
VÄLBESÖKTA ÅTERVINNINGSCENTRALER

Om snön smälter snabbt kan det ge höga vattenflöden både ute i våra ledningsnät och in till Nykvarnsverket, som är vårt avloppsreningsverk. Vissa år blir vårregnen väldigt intensiva och det försvårar vår avfallshantering. Det inträffade i mitten av juni 2018 när containrar och tunnor bokstavligen flöt iväg vid centralstationen i Linköping.

Våren innebär högsäsong på våra återvinningscentraler och i Linköping har de söndagsöppet under april och maj. Insamlingen av trädgårdsavfall inleds för de som bor i Linköping och tätorterna Ljungsbro, Berg, Malmslätt, Vikingstad, Ekängen, Lingham och Sturefors. Ett annat vårtecken är alla lantbrukare som börjar med sitt vårbruk, vilket innebär att efterfrågan på biogödsel från vår biogasanläggning ökar.

INTENSIV PERIOD FÖR GRÄVARBETEN

Eftersom Tekniska verken ansvarar för ledningsbunden infrastruktur är det bråda dagar så snart tjälen går ur marken. Ambitionen inom våra olika affärsområden är att genomföra flera åtgärder samtidigt, så kallad samförläggning. Under 2018 och 2019 pågår utbyggnaden av bredband via fiber på landsbygden kring Linköping och här samarbetar affärsområdena Elnät och Bredband. Deras samförläggning av ledningsnätet ger besparingar ekonomiskt och miljömässigt. Men viktigast är att det blir enklare för alla invånare när samförläggning sker. ●

Nu är den sköna sommaren här

Äntligen vankas soliga sommark dagar med svalkande vindar och badvänliga temperaturer i hav och sjö. Hur mycket sol, vind, vatten och värme som årstiden bjuder på har inverkan på våra verksamheter. Sommaren 2018 lär gå till historien som en av de varmaste, torraste och mest vindfattiga på mycket länge.

Den långvariga värmen och bristen på regn gjorde att årets nivåer i vattenkraftverkens dammar och magasin blev ovanligt låga. Låga vatten-nivåer leder till lägre produktionsvolym och risk för bekymmer med exempelvis låga strandnivåer. Den gångna sommaren var också ganska vindfattig vilket gav lägre effekt, både inom vatten- och vindkraften. Priset på el sätts på en nordisk elbörs och låg produktionsvolym leder normalt till högre elpris då utbud och efterfrågan styr priset.

VARMARE VATTEN PÅVERKAR RENINGSPROCESSERNA

När övergången från vår till sommar går väldigt snabbt stiger vatten-temperaturen kraftigt på kort tid. När det sker i exempelvis Stångån i Linköping, så kan värmen påverka reningsprocessen av dricksvatten och märkas i lukt och smak. Varmt och soligt väder ger även högre temperatur på avloppsvattnet som kommer in till Nykvarnsverket, och det är positivt för reningsprocessen.

HÖG EFTERFRÅGAN PÅ FJÄRRKYLA

Mycket sol och värme innebär högsäsong för vår kylproduktion, och i somras var efterfrågan på fjärrkyla rekordhög. Största delen av de energislag vi producerar under sommaren, liksom under övriga året, kommer från våra kraftvärmeverk med energiåtervinning ur avfall.

Eftersom våra kunders värmebehov är som lägst under sommarhalvåret passar vi på att gå igenom och göra revisioner ute på våra produktionsanläggningar.

Vårt delägda elbolag Bixia AB köper överskottsel från småskaliga elproducenter av sol-, vind- och vattenkraft. Årets soliga sommar, med höga elpriser, gjorde att antalet nya solelsproducenter ökade med över 20 procent. I dagsläget har Bixia avtal med cirka 1 800 producenter av förnybar el.

SEMESTERTID - FÖR KUNDER OCH PERSONAL

För många innebär sommartid sköna dagar vid sommarstugan och det gör att vi har full fart på avfallshämtningen från fritidshus. Däremot minskar mängden avfall från industrin, som ofta har semesterstängt under några veckor. Eftersom det även är semestertider för våra medarbetare och våra entreprenörer, innebär årstiden en del utmaningar på personalfronten, då flertalet av våra verksamheter måste vara i drift alla dygnets timmar, alla dagar, året om.

När regionens kollektivtrafik ändrar till sommartidtabell med färre turer, innebär det att efterfrågan på biogas minskar. På vår biogas-anläggning kan långa perioder med varmt väder göra att substraten, exempelvis matavfall, inte går att lagra så länge. Värmen leder till att det börjar brytas ner, tappar energiinnehåll och i sista fall kan det ge problem med lukt. Sådär års passar vi också på att göra återkommande underhåll och tömma någon av röt-kamrarna, eftersom efterfrågan på biogas är lägre. ●

Hösten är här

Härliga höstar bjuder på dagar med högt och klart väder, sol och färgsprakande löv. Men vädret kan också vara oberäkneligt den här årstiden, och vi måste vara beredda när eventuella skyfall, vinande vindar och rejäla höststormar slår till.

NORMALVÄDER POSITIVT FÖR EL- OCH VÄRMEPRODUKTION

Att "lagom är bäst" stämmer väl med hur höstvädret bör vara, för att effekten i våra vatten- och vindkraftverk ska bli riktigt bra. När regnet faller i lagom mängd och takt fylls vattenkraftens magasin, och vattenflödet kan optimeras så att resurserna används på bästa sätt. Rejåla skyfall är däremot en riktig utmaning, som gör det svårt att optimera systemet.

Att promenera eller cykla i motvind brukar inte vara så uppskattat, men för vindkraften är friska höstvindar härligt och ger hög effekt. Även under hösten kommer största delen av den el och värme vi producerar från energiåtervinning ur avfall.

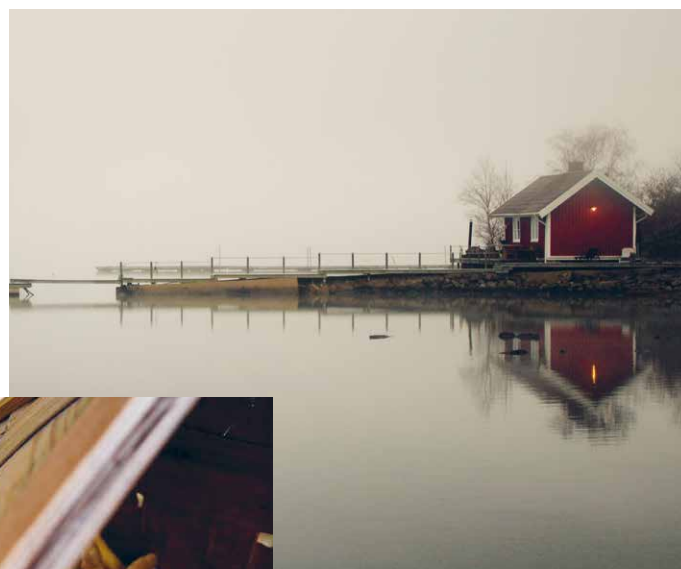
HÖG BEREDSKAP FÖR DRIFTSAVBROTT

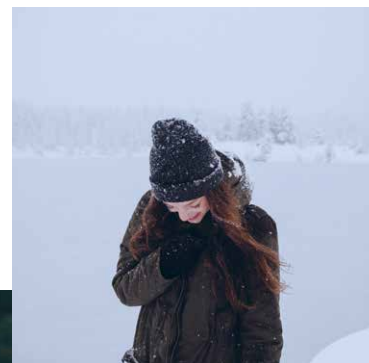
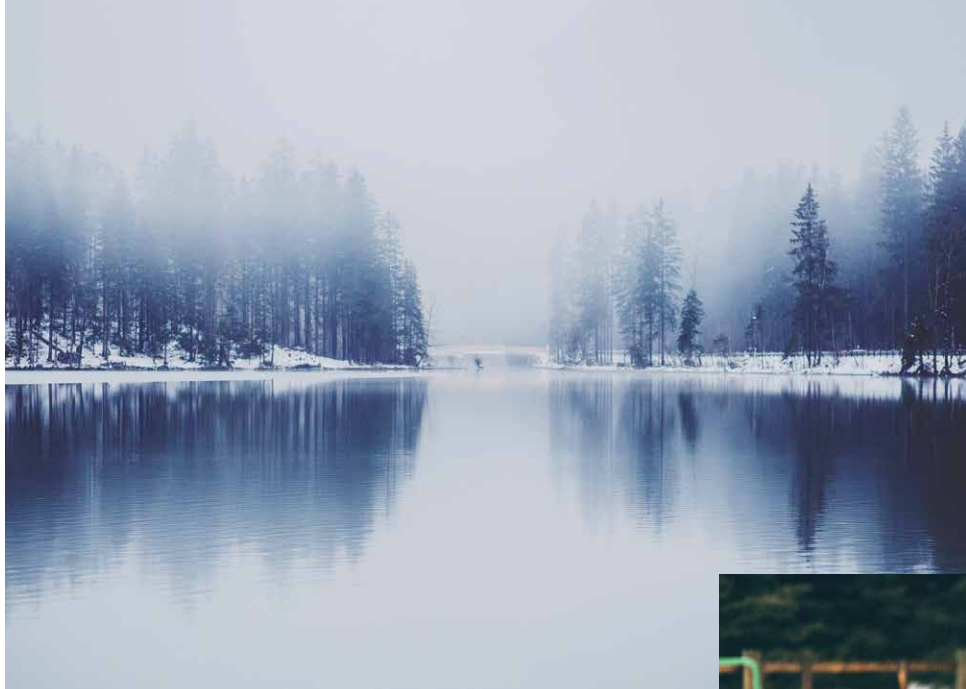
Vi arbetar ständigt med att öka leveranssäkerheten till våra kunder, bland annat genom en övergång till markbunden el. Under september 2018 drog stormen Knud in med full kraft över stora delar av Sverige. Blåsten knäckte flera av våra elstolpar och orsakade störningar i elleveransen för våra kunder. Det är beklagligt även om avbrotten blev ganska få och korta. När olika driftsavbrott inträffar är det, oavsett årstid, enormt viktigt att vi har resurser som snabbt kan leverera relevant information via exempelvis webb, media och sociala kanaler. Vår personal är snabbt på plats för att åtgärda och minimera störningarna som vädrets makter kan ge.

FALLFRUKT BLIR BIOGAS

På hösten är det, precis som under våren, högsäsong på våra återvinningscentraler. Då har vi under oktober månad utökade öppettider i Linköping, och städdagar i Ulrika. Glädjande nog lämnar allt fler sin fallfrukt på återvinningscentralerna, och det är ett välkommet tillskott på vår biogasanläggning. Sommarens stora fruktskördar bidrog till att cirka 430 ton fallfrukt blev till biogas och biogödsel under hösten 2018. På 11 äpplen kommer man ungefär 1 km med en biogasbil, så frukten gör verkligen nytta.

Under marken i Linköping löper nästan 2 000 kilometer vatten- och avloppsledningar. Om regnet öser ner under längre perioder kan marken röra sig och det ökar risken för läckor. När vädret bjuder på kraftiga växlingar i regnmängd och temperatur, finns risk för att reningsprocesserna vid Nykvarnsverkets avloppsrening och vattenverken Berggården och Råberga, behöver justeras aktivt för att nå optimal drift. ●

Den vintertid nu kommer

Vintermörkret omsluter oss och dagarna blir allt kortare. Termometern sjunker och många längtar efter att de första snöflingorna ska singla ned från skyn. Det lackar mot advent och julediga dagar med ljus, julklappar och julmat.

VI LYSER UPP DIN VARDAG

Mörk är natten i vintertid, men Tekniska verken som sköter större delen av den offentliga belysningen i Linköping jobbar för att det ska vara ljust och tryggt. I samarbete med Linköpings kommun arbetar vi även med Linköpings ljuskalender som är ett belysningsprogram för hela året och julbelysningen "Vinterstad i ljus" som under 2018 växt till tätorterna Ljungsbro, Berg, Nykil, Linghem och Sturefors.

KALLT KLIMAT MAXAR ENERGIANVÄNDNINGEN

Under vintern är våra kunders energianvändning som störst. För att möta behovet av el och värme har vi under denna årstid flest anläggningar i drift. För vattenkraftverken är vintern normalt en årstid med stabila vattennivåer, vilket underlättar en optimal drift. När vintervädret bjuder på mycket snö och is krävs mer resurser än normalt, för att underhålla vattenkraftverkens dammar och hantera isbildning. Men samtidigt blir snö och is senare en vårflood som fyller på grundvattnet och vattenmagasinen.

Vintrar med normala temperaturer är ofta ganska vindfattiga, medan milda vintrar innebär mer vind och högre effekt från vindkraften. Driftmässigt krävs inga större extra insatser, men isbildning på vindkraftverken ställer ibland till problem.

Tekniska verkens största verksamhet hittar vi inom vår fjärrvärmeproduktion. Fjärrvärmen produceras i våra kraftvärmeverk. En av fjärrvärmens stora fördelar för kunden är att det är tryggt och enkelt. Den levererar både värme och varmvatten på ett fantastiskt effektivt sätt.

Fjärrvärmen är också väldigt resurseffektiv, vilket ligger helt i linje med Tekniska verkens vision – att bygga världens mest resurseffektiva region.

MYCKET AVFALL EFTER JULHELGERNA

När enstaka snöflingor blir till stora snömängder påverkas framkomligheten, vilket försvårar vårt arbete med avfallshantering. Det kan vara besvärligt för våra entreprenörer att hämta avfall därför är det viktigt att skotta framför soptunnorna.

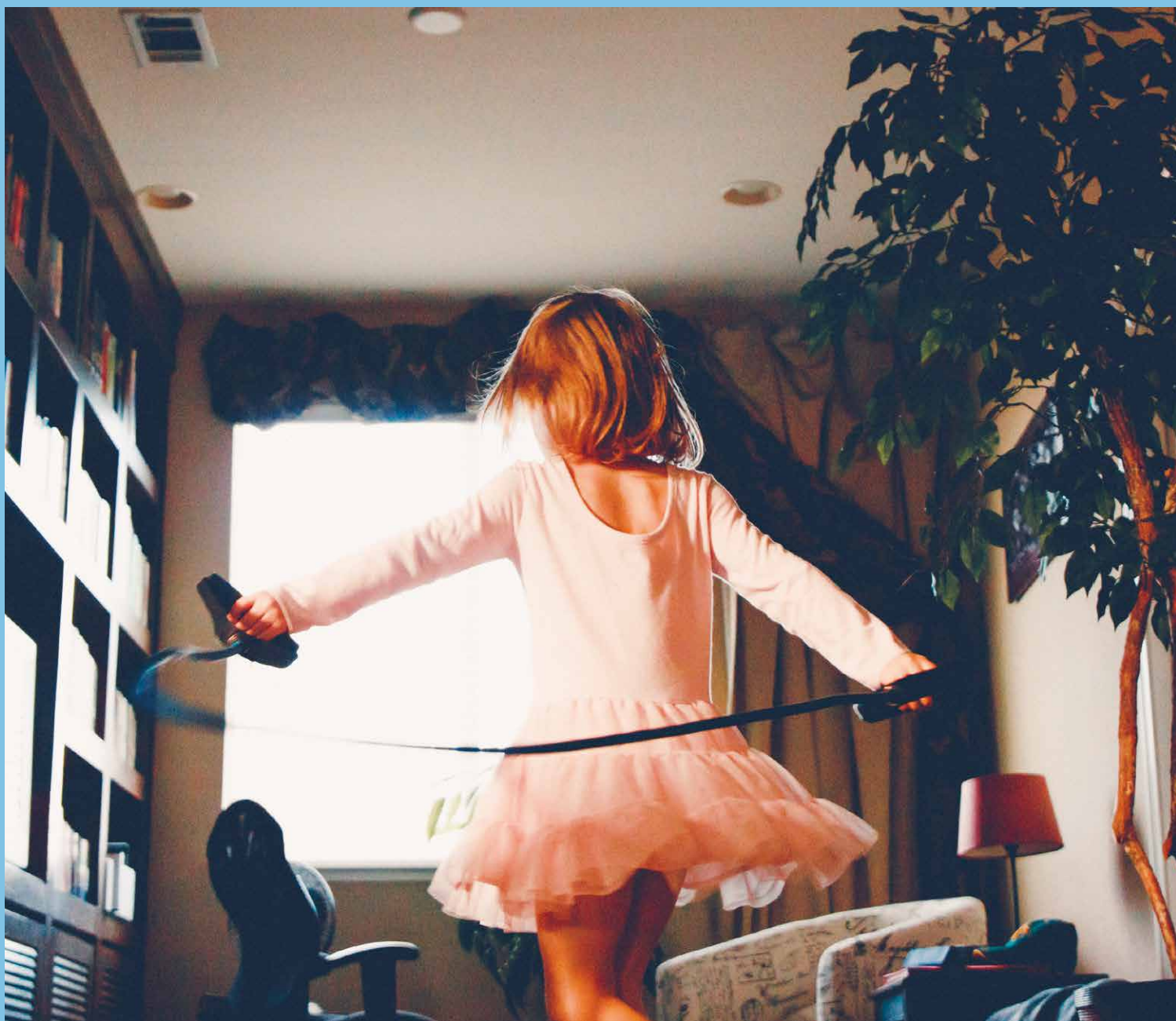
I jul- och nyårsfirandets kölvatten följer ökat matsvinn, enorma mängder avfall och barrande granar som ska hanteras. När det gäller matsvinn läggs i dagsläget cirka 60 procent av Linköpingsbornas matavfall i Gröna Påsen och blir till biogas och biogödsel.

På vår biogasanläggning innebär kraftig kyla utmaningar i form av att vissa substrat, exempelvis matavfall, fryser. Vid riktigt låga temperaturer finns också risk för frysskador på processutrustningen.

SVÅR ÅRSTID FÖR UNDERHÅLL OCH NYA PROJEKT

Vintrar med kraftig marktäle eller stora mängder snö påverkar bland annat vår elnätverksamhet. Årets kyliga start gjorde att några produktionsstarter fick senareläggas, men trots det har flera stora entreprenadprojekt slutförts under året. I Malfors har exempelvis en ny mottagningsstation byggts, som tryggar elförsörjningen till Ljungsbro och Vreta kloster med omnejd. I Katrineholm har elanslutningen till företaget Amazon Web Services nya gigantiska datacenter gjorts klar.

Låga utetemperaturer kan orsaka problem om vatten- och avloppsledningsnätet behöver åtgärdas, eftersom tjälen försvårar grävningsarbetet. När vattnet i dricksvattenledningarna är kallt ökar risken för läckor, men en fördel är förstås att vi får njuta av kallt och gott dricksvatten. Avloppsvattnet som kommer till Nykvarnsverket är också mycket kallt, vilket kan försvåra reningsprocessen. Om utemperaturen är riktigt låg finns risk för att utrustningen fryser eftersom processerna sker utomhus i öppna bassänger. ●

Vi är en viktig del av din vardag

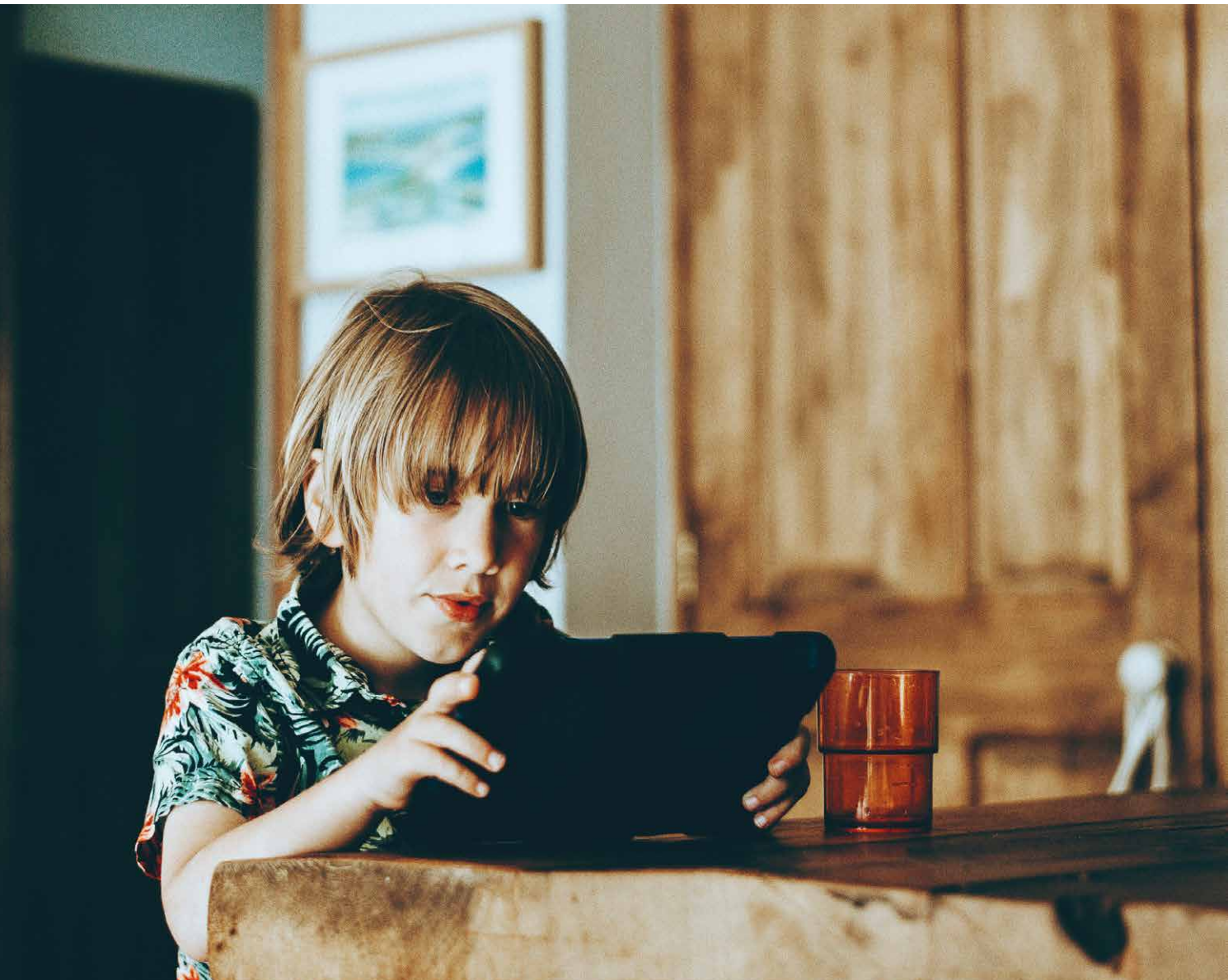
Detta är bara ett axplock av allt som sker inom våra olika verksamheter under årstidernas klimatväxlingar. Vår ambition är att våra kunder alltid ska ha fungerande el, värme, kyla, vatten, avlopp och bredband. Därför finns våra medarbetare på plats dygnet runt, året om, vardag som helg.

Vi vill också ge alla våra kunder intressanta och relevanta erbjudanden, som bidrar till att minska den globala påverkan på vårt klimat. Därför arbetar vi ständigt med att utveckla våra produkter och tjänster utifrån förändrade kundbehov, nya eller ändrade konsumtionsmönster och en ökande digitalisering. ●

VINTER

HÖST

PRODUKTPORTFÖLJ

03

Produkter och tjänster

Nya kundbehov, ändrade konsumtionsmönster och digitaliseringen gör att vi ständigt arbetar med att utveckla våra produkter och tjänster. Vår ambition är att möta våra kunder med intressanta och relevanta erbjudanden som också bidrar till att minska den globala påverkan på vårt klimat.

AVFALL OCH ÅTERVINNING

Vi utför kommunens uppdrag att samla in och hantera hushållsavfallet i Linköpings kommun. I det ingår insamling av matavfall i Gröna Påsen. Vi erbjuder också avfallshantering för företag och verksamheter som exempelvis industriavfall, farligt avfall och matavfall genom Gröna Linjen. Verksamheten bedrivs inom avfallstrappans olika steg: återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning och slutligen deponering.

BIOGAS

Ren biogas är ett helt förnybart fordonbränsle som tillverkas av restprodukter från bland annat matavfall.

Vid produktionen bildas även biogödsel som används i jordbruket och återför naturliga näringsämnen till kretsloppet. Vårt helägda dotterbolag Svensk Biogas köper, säljer och distribuerar biogas i regionen. Bolaget driver tolv publika tankstationer i Östergötland med närliggande områden och driver även bussdepåer i Linköping, Norrköping, Västervik och Motala.

BELYSNING

Tekniska verken erbjuder funktionell, dekorativ och eventbaserad utomhusbelysning med god design. Vi sköter den offentliga utomhusbelysningen i Linköping samt har andra uppdragsgivare både lokalt och regionalt.

BREDBAND

Vårt dotterbolag Utsikt Bredband löser behov av snabba och framtidssäkrade kommunikationslösningar.

Utsikt Bredband driver och utvecklar bredbandsnätet av fiber i Linköpings, Mjölby, Katrineholms och Motala kommun, både centralt och på landsbygden. I det öppna nätet finns ett flertal tjänsteleverantörer, vilket ger valfrihet för kunderna. Bolaget driver även projekt inom Internet of Things, där bland annat containrar kopplas upp med sensorer mot internet, för att de till exempel ska kunna tömmas efter behov, istället för efter rutt.

ELHANDEL

Bixia AB är dotterbolag till Tekniska verken och Sveriges femte största elhandelsföretag med kunder över hela landet. Företaget ägs av sju lokala energibolag med Tekniska verken som majoritetsägare. Bixia är ett av de elbolag i Norden som köper in mest el från närproducerade förnybara energikällor och företagets alla privatkunder får enbart förnybar el.

EL

Tekniska verken har elproduktion i kraftvärme-, vatten- och vindkraftverk.

ELNÄT

Tekniska verken förser cirka 100 000 kunder i Linköping, Katrineholm, delar av Vingåker och Mjölby med el. Elnätsverksamheten drivs som ett monopol och utvecklar elnät med hög leveranssäkerhet och prisvärda tjänster.

FJÄRRVÄRME

Tekniska verken har produktion, distribution och försäljning av fjärrvärme i Linköping, Katrineholm, Borensberg, Kimstad, Kisa, Skärblacka Mjölby, Mantorp, Skänninge, Sya, Väderstad och Åtvidaberg.

FJÄRRKYLA

Tekniska verken har produktion, distribution och försäljning av fjärrkyla i Linköping. Under 2018 började grävarbetet för att kunna erbjuda fjärrkyla till företag i Tornbyområdet.

VATTEN OCH AVLOPP

Vi levererar dricksvatten, tar hand om avloppsvatten och leder bort dagvatten i Linköpings kommuns tätorter. Linköpings dricksvatten produceras vid två vattenverk, Berggården och Råberga. Vattnet tas från Motala Ström respektive Stångån och renas till dricksvatten. Vi har också Sveriges första permanenta fullskaliga reningsanläggning för läkemedelsrester i avloppsvatten vid Nykvarnsverket i Linköping.

MÄTTJÄNSTER

Tekniska verken erbjuder helhetslösningar med insamling och kvalitetskontroll av mätvärden, inköp och montage av mätare samt kontroll och kalibrering av dessa under ackreditering av tillsynsmyndigheten SWEDAC.

ELBILSLADDNING

Under 2018 fortsatte Tekniska verken att medverka i utbyggnaden av regionens laddinfrastruktur. Satsningen delfinansierades av Klimatklivet, som är Naturvårdsverkets stöd till lokala och regionala klimatinvesteringar. Tekniska verken erbjuder laddlösningar via Bee Charging Solutions (fd Clever Sverige AB), som vi är delägare i. Laddbilslösningar är ett komplement till biogassatsningen för att minska andelen fossila bränslen inom transportsektorn.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Tekniska verken erbjuder energieffektiviseringstjänster i egen regi samt tillsammans med utvalda partners som en del i skapandet av den resurseffektiva regionen.

04

HÅLLBARHET

Hållbarhet

För att bygga världens mest resurseffektiva region är hållbarhet en viktig faktor. Tekniska verken har en bred verksamhet och vi levererar produkter och tjänster som har stor betydelse för ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

För andra året har Tekniska verken tagit fram en hållbarhetsredovisning, enligt GRI Standards Core nivå. Här har vi valt ut några exempel inom ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet från vår hållbarhetsredovisning för 2018. Läs gärna hållbarhetsredovisningen i sin helhet på tekniskaverken.se

● Sjön Näckern, söder om Bestorp utanför Kristineberg

EKONOMISK HÅLLBARHET

FOKUS 2018: ELNÄTSREGLERING

Elnätsverksamheten är ett naturligt monopol och är därmed reglerat med Energimarknadsinspektionen som tillsynsmyndighet. Elmarknadsinspektionen beslutar om vilka intäkter som Tekniska verken får ta ut för elnätstjänsterna av sina kunder, en så kallad intäktsram. Till nästa period för intäktsramen, år 2020 till 2023, har ett antal nya regler trätt i kraft. Regler som förändrar förutsättningarna för elnätsverksamheten och som minskar intäkterna. Den tillåtna avkastningsräntan på investeringar sänks kraftigt.

Eftersom åtstramningen införs samtidigt som det kommer nya krav på elmätare, där alla elmätare måste bytas ut, kommer kassaflödet att bli negativt under nästa period. Långsiktigt är det inte ekonomiskt hållbart att driva en verksamhet med sådana förutsättningar.

Intäktsregleringen bygger på att traditionella anläggningsinvesteringar görs, men då de ekonomiska ramarna är snäva riskeras ett fokus på ekonomi snarare än funktion och säkerhet. Att de normpriser som intäktsramen utgår från, avviker från verkliga kostnader bidrar också till investeringar som varken gynnar kunder eller långsiktigt ägande och drift av elnätet.

Mer förnybar el och nya förbrukningsmönster av el i samhället gör att kapacitetsfrågan blir allt mer aktuell i svenska elnät. Näten måste också anpassas till det. Vi ser en risk i att elnätsregleringen inte är anpassad för att stimulera satsningar på smarta elnät, eller åtgärder för ökad säkerhet, i den alltmer samhällskritiska infrastrukturen. Tekniska verken tar både ekonomiskt, samhällsmässigt och miljömässigt ansvar. Vi ska försöka få ut möjlig avkastning enligt elnätsregleringen men framförallt göra långsiktigt ansvarsfulla och hållbara investeringsplaner. Framförallt ska vi stärka förtroendet till elnätsaffären genom att fortsätta ge våra kunder säker, resurseffektiv och prisvärd tillgång till el. Detta kommer under en tid innebära kraftigt sänkt lönsamhet för elnätsaffären. För att kunna ta detta ansvar över längre tid måste dock elnätbolagens reglering förändras så att bättre samhällsnytta uppnås och elnätbolagen får långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar. ●

EKOLOGISK HÅLLBARHET

FOKUS 2018: BIOGAS

Biogas som vi tillverkar från samhällets restprodukter, till exempel matavfall från Gröna Påsen, är ett oerhört effektivt sätt att skapa cirkulära ekonomiska flöden. Restprodukten biogödsel är idag gränssättande för hur mycket ekologisk mat som kan produceras i Sverige. Biogödsel har i år levererats till 60 lantbrukare runt om i Östergötland.

Användning av restprodukter, tillverkning och distribution gör biogasen oerhört klimateffektiv och idag går alla bussar i Linköpings kommun på biogas. Men då större delen av Sverige saknar gasnät innebär det begränsningar för att nå avlägsna marknader och lastbil måste användas. I framtiden kommer det inte vara ett problem i och med teknikutvecklingen av flytande biogas.

Flytande biogas är precis vad det låter som, biogas i flytande form. När biogasen omvandlas från gasform till vätskeform blir volymen ungefär 600 gånger mindre och det blir cirka 10 gånger mer biogas per transport. Det gör att den kan transporteras betydligt effektivare och inte minst billigare långa sträckor.

Genom att bränslet tar mindre plats öppnar det också upp för nya användningsområden, exempelvis som bränsle för tunga transporter eller inom sjöfarten. Flytande biogas är också ett attraktivt bränsle för industrin som ersättning för exempelvis gasol. ●

EKOLOGISK HÅLLBARHET**FOKUS 2018: KLIMATDIALOG**

Tekniska verken är ett av åtta energiföretag som under 2018 har deltagit i Klimatdialogen, ett pilotförsök som bygger på dialog mellan energibolagen, Riksbyggen och SABO. Parterna har sedan flera år tillbaka samverkat inom Prisdialogen.

Prisdialogen är en modell med både lokal dialog och central prövning av prisändring på fjärrvärme. Flera lokala Prisdialoger har fallit väl ut. Samrådsmötena har utvecklats till att handla lika mycket om åtgärder för att minska klimatpåverkan som pris. För att sätta ytterligare fokus på klimatåtgärder har Klimatdialogen utvecklats. Våra kunder vill inte bara ha rätt pris på sin fjärrvärme, utan även ha rätt miljövärden. Många av våra kunder är mycket engagerade i miljö- och klimatfrågor och har egna ambitiösa mål.

Syftet med Klimatdialogen är att hitta och genomföra gemensamma åtgärder för att minska global klimatpåverkan. Parterna får återkoppling på sin klimatdialog och sina åtaganden från en central granskningsenhet. Målsättningen är att kunna erbjuda alla Prisdialogens medlemmar en Klimatdialog under 2019.

Klimatdialogen har genomförts i Linköping och Katrineholm och vänder sig till företagskunder. Vi driver det i dialogform och har bjudit in till informations- och samrådsmöten under året och har bett om att få in företagens klimat- och miljömål. Svaren har analyserats med hjälp av studenter, som även intervjuat företagen för att få till en klimatarbetsplan.

I klimatarbetsplanen kommer sedan hinder och möjligheter redovisas för hur företagen ska nå sina mål och underlag till planen håller nu på att tas fram. ●

SOCIAL HÅLLBARHET**FOKUS 2018: FRÅN BÄSTA VÄRLDEN TILL NEW YORK TIMES**

Varje år sprider Tekniska verken kunskap och information till såväl medborgare i Linköping, som kunder och andra intressenter på nationell och global nivå. I det här arbetet ingår allt ifrån utbildning, till studiebesök och öppet hus. Syftet med arrangemangen är att öka förståelsen för den breda verksamhet vi bedriver, men också att inspirera och synliggöra vilka möjligheter det finns på både lokal och global nivå att bidra till ett mer resurseffektivt samhälle.

Sedan lång tid tillbaka träffar och utbildar vi merparten av Linköpings tredjeklassare genom arrangemanget Bosse & Bettan. Här får barnen möjlighet att lära sig mer om hur avloppsvattnet renas och vad som är viktigt att tänka på för att värna vår miljö. Med ett liknande tema startade under hösten utbildningsprojektet Bästa världen. Det är ett samarbete mellan Linköpings kommun, Kolmårdens djurpark och Tekniska verken, med syfte att lära barn i årskurs 2, 5 och 8 ett mer hållbart tänkande.

Varje år arrangerar Tekniska verken tillsammans med Ung Företagsamhet tävlingen Innovation camp. Den riktar sig till alla gymnasieungdomar i Östergötland och i år var tävlingsuppgiften att lösa hur Tekniska verken kan skapa en bättre kundupplevelse på våra återvinningscentraler.

I syfte att nå den breda allmänheten bjuder Tekniska verken varje år in till öppet hus. Nytt för 2018 var att vi, förutom att visa stora delar av Gärstadsområdet, också arrangerade kunskapsseminarier med teman som avfallstrappan, biogas, elbilar och fjärrvärme med mera.

Utöver ovanstående aktiviteter arrangeras ett stort antal studiebesök varje år. Här handlar det om besökare från exempelvis gymnasieskolor, Linköpings universitet, kollegor från andra städer, politiker på lokal och nationell nivå och delegationsbesök från olika delar av världen.

Vi har haft många besök och intresset från omvärlden handlar främst om hur vi tar hand om och återvinner stora delar av vårt avfall, istället för att det hamnar på deponi.

Tekniska verkens syn på avfall som resurs ger oss inträde att prata på de internationella arenorna. I höstas var vår vice vd Klas Gustafsson i London för att i en paneldiskussion berätta om vår syn på en resurseffektiv avfallshantering. Vård för seminariet The Waste to Wealth var den brittiske prins Charles, som pratade om Sverige som en förebild inom området och nämnde Tekniska verken som ett gott exempel. Under året besökte en amerikansk journalist Tekniska verken, vilket så småningom resulterade i en omfattande artikel i New York Times om Tekniska verken och svensk avfallshantering. En hållbar berättelse intresserar med andra ord allt från andraklassare i Linköping till medborgare i en av världens mest inflytelserika städer! ●

ÅRET SOM GÅTT

ALLA BUSSAR I LINKÖPING
GÅR PÅ BIOGAS

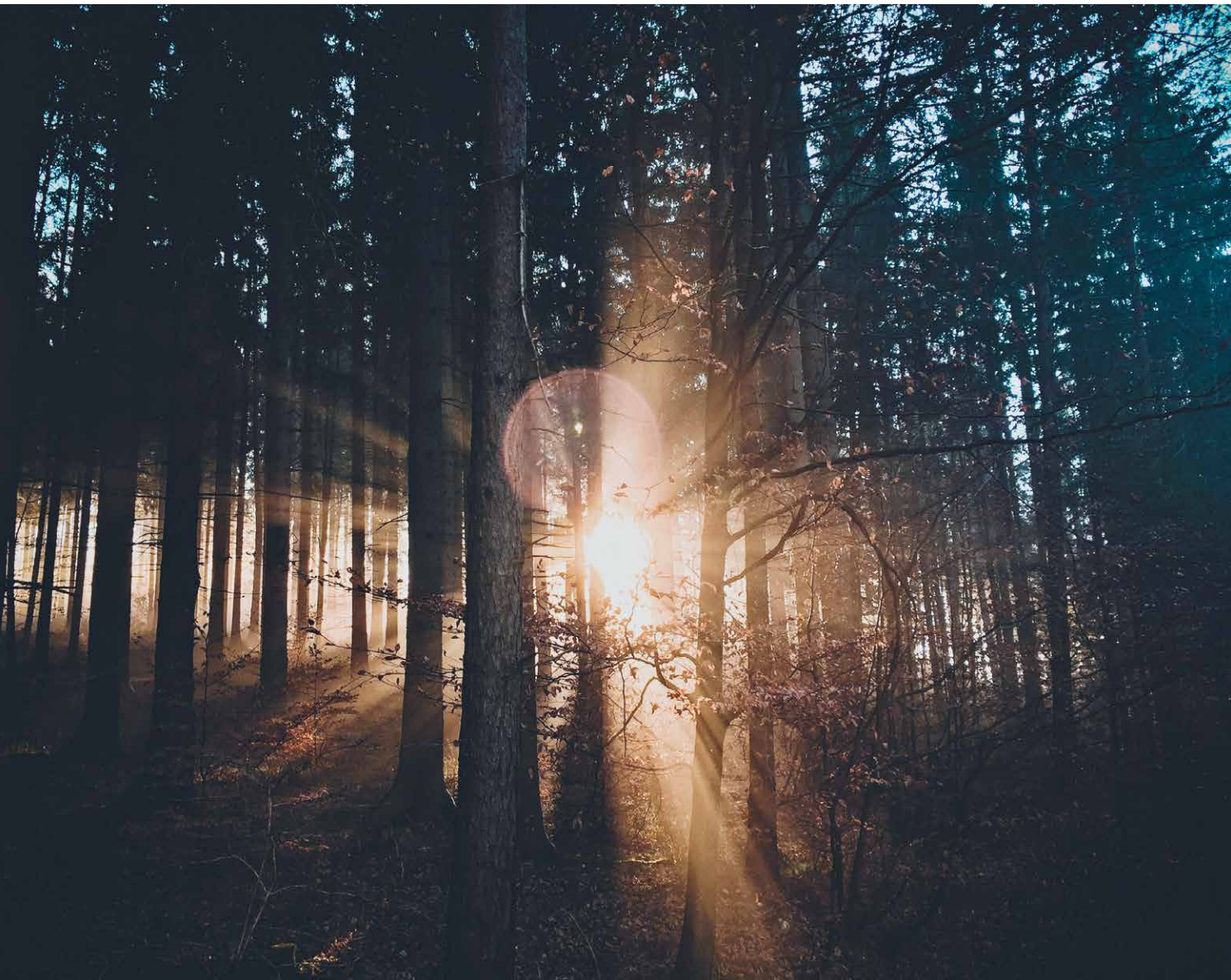

3 PÅGÅENDE PROJEKT FÖR
FISKVÄGAR I VÅRA VATTENDRAG

1 000

BESÖKARE PÅ
ÖPPET HUS, GÄRSTAD

STYRELSE OCH KONCERNLEDNING

05 Styrelse och koncernledning

Vi lever i en värld full av utmaningar, där begränsade resurser behöver räcka till allt fler och där klimatförändringarna är ett faktum. Tekniska verken vill ta ett ansvar utöver det vanliga. Det gör vi genom att utveckla, och visa vägen, till nya smartare lösningar som maximerar våra resurser - utan att låta något gå till spillo.

STYRELSELEDAMÖTER:

Rebecka Hovenberg
ordförande

Gösta Gustavsson
vice ordförande

Gunilla Almesåker
styrelseledamot

Astrid Brissman
styrelseledamot

Johan Löfstrand
styrelseledamot

Anne Ludvigsson
styrelseledamot

Magnus Metander
styrelseledamot

Tanja Mitic
styrelseledamot

Petter Nordström
styrelseledamot

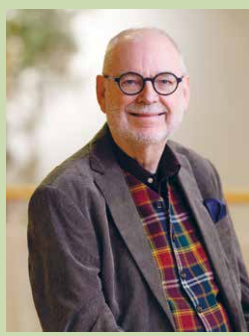
STYRELSESUPPLEANTER:

Pontus Boström
suppleant

Gunn Bredstedt
suppleant

Lars Eklund
suppleant

Bo Karlsson
personalrepresentant ordinarie

Mattias Bentfors
personalrepresentant ordinarie

Britt-Marie Fasting
suppleant

Eva Joelsson
suppleant

Jenny Ivner
suppleant

Ann Samuelsson
personalrepresentant ordinarie

Henrik Kruuse
personalrepresentant suppleant

Per Philipson
suppleant

Simon Schütte
suppleant

Göran Karlsson
suppleant

Emmelie Linderöth
personalrepresentant suppleant

Sören Sörman
personalrepresentant suppleant

PERSONALREPRESENTANTER:

KONCERNLEDNINGSGRUPP

Från vänster:

STEFAN JAKOBSSON | chef Verksamhetsutveckling samt IT
MILE ELEZ | teknisk direktör, affärsområdeschef Flödande Energi
ELISABETH WENÅKER | HR-direktör
MICHAEL FAHLSTRÖM | affärsområdeschef Bränslebaserad Energi
ANNA LÖVSÉN | affärsområdeschef Vatten och avlopp, affärsområdeschef Biogas
FREDRIK REMNEBLAD | marknadsdirektör
PETER FORSSMAN | ekonomi- och finansdirektör
PÅR KALLER | affärsområdeschef Elhandel
MARLENE KEMPE | vd-assistent
LOVISA FRICOT NORÉN | affärsområdeschef Nät
PETER VALVASSORI | säkerhetschef
CHARLOTTA SUND | vd och koncernchef
LENA SVENSK | affärsområdeschef Mjölby-Svartådalens Energi
LISELOTT MYRBRÅTEN | affärsområdeschef Avfallstjänster
LARS BERGMAR | chef Projekt, Inköp och Fastighet

Ej med på bild:

KLAS GUSTAFSSON | vice vd och chef Affärsutveckling, Strategi och Public Affairs
JÖRGEN SVÄRDH | affärsområdeschef Bredband

**Vår vision är att bygga världens mest
resurseffektiva region och tillsammans
med våra kunder är vi på rätt väg.**

ÅRSREDOVISNING

06 Ett nytt rekordår för Tekniska verken

Året blev resultatmässigt ett nytt rekordår för Tekniska verken-koncernen. De högre elpriserna på marknaden bidrog till ökad lönsamhet i elproduktionen. Det skapar nya möjligheter för ytterligare steg mot att bygga världens mest resurseffektiva region och ett gott samhälle.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Års- och koncernredovisningen är genomgående uttryckt i miljoner kronor (mnkr) om inte annat särskilt anges. Belopp inom parentes avser jämförelsevärde för motsvarande period föregående år. Om inte annat särskilt framgår av text eller tabeller så avser alla siffror den konsoliderade Tekniska verken-koncernen.

Tekniska verken i Linköping AB (publ) upprättar från och med 2017 årligen en särskild Hållbarhetsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagens krav. Hållbarhetsredovisningen hålls tillgänglig på bolagets hemsida www.tekniskaverken.se.

VERKSAMHETEN

Tekniska verken i Linköping AB (publ), organisationsnummer 556004-9727 med säte i Linköping, är moderföretag i en koncern som erbjuder varor och tjänster inom produktion och distribution av el, elhandel, fjärrvärme, fjärrkyla, biogas, biogödsel, bredband, vatten, avlopp, avfallshantering, belysning och till dessa områden tillhörande tjänster.

Koncernens olika verksamhetsområden är i flera fall en viktig del av vardagen för medborgarna i regionen och utgör grunden i ett modernt samhälles infrastruktur. Tekniska verken-koncernen ska erbjuda produkter och tjänster till attraktiva priser, med god leveranssäkerhet och med beaktande av miljö- och klimataspekter. Uppdraget är därmed fokuserat, men inte avgränsat, till att tillhandahålla och utveckla ledningsbunden infrastruktur och energilösningar för den resurseffektiva regionen. Bolagets vision lyder "Vi ska bygga världens mest resurseffektiva region". Visionen ska ses som ett samlat uttryck för att förverkliga de olika delar i ägarmålen som kommunicerats till bolaget.

Bolaget eftersträvar hög grad av professionalism i sitt agerande gentemot kunder, leverantörer, ägare och andra intressenter. Koncernens marknadsstrategi eftersträvar att kunna erbjuda kunden ett intressant och relevant erbjudande i varje kundsituation. Koncernens arbete präglas i hög grad av transparens i syfte att möta koncernens kärnvärden – Drivande – Positiva – Trovärdiga.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN

Tekniska verken i Linköping AB (publ) ägs ytterst av Linköpings kommun via holdingbolaget Linköpings Stadshus AB (publ). Tekniska verken-koncernen består av moderföretaget och 16 dotter- och dotterdotterföretag samt sju intresseföretag. Koncernens verksamheter är i många delar direkt eller indirekt påverkade av förhållanden utanför bolagets kontroll, så som väderförhållanden med temperatur, nederbörd och vind. Flera verksamheter återfinns i en kraftigt reglerad marknad varför också betydelsen av och osäkerheten kring politiska beslut påverkar koncernen påtagligt.

BOLAGSSTYRNING

Styrning av koncernens samlade verksamheter sker genom styrelser i respektive koncernföretag samt från moderföretagets styrelse och koncernledning. Moderföretagets verksamhet spänner över ett flertal verksamhetsområden och har för styrning indelats i affärsområden med egna internstyrelser för att stärka styrningen i bolagsliknande former.

Styrelsen

Styrelsen för moderföretaget, Tekniska verken i Linköping AB (publ), består av nio ordinarie ledamöter med nio suppleanter. Samtliga ledamöter och suppleanter utses ytterst av kommunfullmäktige i Linköping, men tillsätts formellt på företagets årsstämma. Även om årsstämman formellt utser styrelseledamöterna varje år så väljs styrelseledamöterna och suppleanterna i praktiken normalt för samma tidsperiod som gäller för de allmänna valen. Vid styrelsemöten deltar vd, koncernledning samt sex personalrepresentanter. Styrelsen upprättar årligen en arbetsordning i enlighet med aktiebolagslagen och erhållna ägardirektiv. Årligen upprättas också en instruktion till vd.

Styrelsen fastställer också årligen en mötesplan samt en planerings- och rapportplan för styrelsemöten. Styrelser i helägda dotterföretag tillsätts efter godkännande av kommunfullmäktige i Linköping. Samtliga bolags styrelseledamöter väljs normalt vid respektive företags årsstämma. I dotterföretag är styrelseledamöter och suppleanter normalt tjänstemannatillsatta.

Styrelsen för Tekniska verken i Linköping AB (publ) sammanträdde vid 12 protokollförda tillfällen under 2018. Vid dessa möten informerades alltid styrelsen om koncernens och moderföretagets verksamhetsutveckling, finansiell utveckling och finansiell ställning.

Under 2018 offentliggjordes två tertialrapporter, en bokslutskommuniké för 2017 samt årsredovisning för 2017. Styrelsen deltog aktivt i framtagande av koncernens strategiska plan. Styrelsen godkänner årligen koncernens affärsplan, finansiell flerårsplan samt ettårsbudget. Utöver de protokollförda styrelsemötena har styrelsen också genomfört ett flertal styrelseseminarier och referensbesök på anläggningar för koncernens verksamheter.

Styrelsens internkontroll

Styrelsen har det yttersta ansvaret för bolagets internkontroll. Styrelsen har normalt inom sig utsett två ledamöter att utgöra styrelsens internkontrollgrupp. Styrelsens internkontrollgrupp upprättar årligen en internkontrollplan som styrelsen fastställer. Resultatet av arbetet, som är i linje med internkontrollplanen, rapporteras minst en gång per år till styrelsen. Styrelsen kan när som helst besluta om nödvändiga internkontrollmoment eller genomföra övervakande kontroller för att säkerställa

att beslutad internkontroll implementeras och/eller efterlevs. Gentemot styrelsen är vd alltid ytterst ansvarig.

Ägarstyrning och ägarmål

Linköpings kommun utfärdar årligen "Gemensamt ägardirektiv" till samtliga kommunalt ägda företag i Linköping samt "Särskilt ägardirektiv" till Tekniska verken i Linköping AB (publ). Direktiven reglerar vilka frågor som styrelsen och företagsledningen ska föra till ägaren för möjlighet att yttra sig eller att fatta beslut om. Ärenden som ska lyftas till kommunfullmäktige kan gälla större förvärv eller avyttringar, större verksamhetsförändringar och styrelseförändringar i dotterföretag. Ägaren fastställer också finansiella mål eller restriktioner. I samband med årsstämman 2018 meddelades att ägardirektiven kvarstår oförändrade.

Koncernens finansiella mål anges nedan:

Koncernen	Ägarmål	2018	2017
Soliditet, %	> 30	50	49
Avkastning på totalt kapital, % *)	> 6	9	7
Operativt kassaflöde, mnkr **)	> 0	81	397
Utdelning, mnkr ***)	187	337	187

*) Ägarmålet är uttryckt som ett snitt över en flerårsperiod.
**) Intern definition: Resultat efter finansnetto + återförda avskrivningar - investeringar - utdelning/utdelningsbetingat koncernbidrag.

***) Utdelningen utgår i form av utdelning/utdelningsbetingat koncernbidrag.

De finansiella målen eller restriktionerna som ägaren har uttryckt har under de senaste åren uppfyllts. Styrelsen och företagsledningen upprättar årligen en rapport till Linköpings kommunfullmäktige över hur ägardirektiven har följts under året. Rapporten utgör en viktig del i de av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorernas granskning av koncernens efterlevnad av ägardirektiven och det kommunala uppdraget. Rapport för 2018 avlämnades till kommunen i februari 2019.

Företagsledningen och styrelsens presidium sammanträder normalt två gånger per år med bolagets lekmannarevisorer. Linköpings kommuns revisionskontor biträder lekmanrevisionen i planering, genomförande av överläggningar och granskningar samt i deras uppdrag som lekmannarevisorer. Vid möte med lekmannarevisorerna deltar därför normalt även kommunrevisorn.

Koncernledning

Koncernledningen utgörs förutom av vd, av koncernens stabs- och affärsområdeschefer. Koncernledningen sammanträder normalt två gånger per månad.

I april 2018 tillträdde Charlotta Sund som vd och koncernchef efter Anders Jonsson som avgått planenligt i pension.

STRUKTURELLA FÖRÄNDRINGAR

Under året förvärvade dotterföretaget Tekniska verken i Linköping Vind AB resterande 55 procent av aktierna i Bixia ProWin AB i syfte att renodla och öka koncernens vindkraftsägande. Ytterligare några mindre förändringar i vindkraftsverksamhet har skett under året.

En mindre aktiepost i Ljusfors Kraft AB förvärvades av Tekniska verken i Linköping AB (publ) från BillerudKorsnäs Sweden AB. Fusion av Ljusfors Kraft AB upp i Tekniska verken i Linköping AB (publ) inleddes under året. Fusionen var slutförd i januari 2019.

Dotterdotterföretaget Bixia Energy Management AB fusionerades upp i dotterföretaget Bixia AB genom absorption av helägt dotterbolag i syfte att förenkla och effektivisera hanteringen inom elhandeln.

En koncernintern överlåtelse genomfördes mot slutet av året då Tekniska verken i Linköping AB (publ) förvärvade 10,1 % av aktierna i Utsikt Bredband AB från dotterbolaget Mjölby-Svartådal Energi AB. Det direkta ägandet är därefter 100 %.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER 2018

För koncernen har årets väderförutsättningar samt prisutvecklingen på elmarknaden haft mycket stor inverkan på koncernens intäkter och resultat. Året inleddes med väsentligt högre volym på vattenkraftsproduktionen än föregående år och till väsentligt högre elpriser. Efter första tertiet begränsades produktionen till följd av låg nederbörd. Sommaren blev rekordvarm och rekordlång med temperaturer långt över det normala. Vattennivåerna på många platser blev ett problem och vattenkraftsproduktionen gick ner till mycket låga nivåer.

Under året inleddes en strategiskt viktig satsning på förnybar elproduktion. Ambitionen är att långsiktigt kunna möta Linköpings samlade elbehov med förnybart producerad el. De under 2018 strukturella förändringarna inom vindkraftsområdet i koncernen avser att renodla strukturerarna för att effektivare kunna realisera strategin.

Tekniska verken i Linköping AB (publ) inledde under året investering i produktionsanläggning för flytande biogas, LBG (Liquid BioGas). Flerårsavtal om leverans av flytande biogas till Toyota Material Handling Manufacturing Sweden AB tecknades.

Framtidens elproduktion i vattenkraften ska både anpassas till moderna miljövillkor och samtidigt möjliggöra omställningen till ett elsystem baserat på 100 procent förnybar energi. Tekniska verken i Linköping AB (publ) är ett av åtta vattenkraftsföretag som bildat Vattenkraftens Miljöfond Sverige AB för att finansiera nödvändiga miljöåtgärder för omställningen av vattenkraftsverksamheter i Sverige. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål i vattenverksamheter uppnås.

Till följd av främst högre elpriser har vissa tidigare år genomförda nedskrivningar återförts för att återspegla återvinningsvärdet på tillgångarna. Del av årets resultatförbättring

är därför av mer redovisningsmässig karaktär utan kassaflödespåverkan.

Dotterföretaget Bixia AB har ingått ett nationellt samarbete med ICA för att erbjuda ICAs kortkunder attraktiva erbjudanden på förnybart producerad el.

Mot slutet av april 2018 tillträdde Charlotta Sund som ny vd efter Anders Jonsson som avgått med planer på pension.

FÖRSÄLJNING OCH RESULTAT

Koncernens intäkter ökade kraftigt under 2018 och uppgick till 5 518 mnkr (4 839). Av de totala intäkterna svarade nettoomsättning exklusive punktskatter för 5 314 mnkr att jämföra med 4 652 mnkr för 2017.

Prissättning för fjärrvärme och fjärrkyla sker i samverkan med kunder i den så kallade Prisdialogen. För 2018 genomfördes i Linköping prishöjning på fjärrvärme med 0,8 procent, vilket godkändes i Prisdialogen. För elnätet genomfördes en prisökning på 4 procent på löpande avtal. Prisnivån på huvuddelen av koncernens produkter och tjänster är fortsatt under eller mycket under riksgenomsnittet. I flera delar bland landets lägsta. Detta ansluter väl till ägardirektiven.

Under året har elpriserna varit väsentligt högre än föregående år. Detta i kombination med bättre vattentillgång medförde att koncernens elproduktion från vattenkraften i början av året kunde bedrivas med god intjäning. Den rekordvarma och nederbördsfattiga våren och sommaren bromsade upp produktionen påtagligt. Den samlade produktionsvolymen från vattenkraften utgjorde cirka 80 procent av ett normalår. För 2017 var motsvarande produktionsvolym cirka 42 procent av ett normalår och dessutom till klart lägre priser på el i marknaden.

Nederbörden i koncernens primärområden uppgick till 79 procent (105) mot ett normalår. Kraftvärmeproduktionen påverkas av väderförhållanden, främst temperatur, under eldningssäsongen. Produktionsförutsättningarna var något bättre 2018 än 2017.

Koncernens rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) uppgick till 1 443 mnkr (1 338). Resultatet är det högsta i koncernens historia. Resultatförbättringar noteras i flertalet av koncernens verksamheter undantaget elhandel mot slutkund via dotterföretaget Bixia AB samt moderbolagets hantering av hushållsavfall på uppdrag av Linköpings kommun.

I enlighet med gällande redovisningsregelverk provas tillgångars värde enligt fastställd modell. Under flera år har nedskrivningar varit nödvändiga, främst i vattenkraftsproduktion, till följd av låga elpriser, höjda taxeringsvärden med mera. Förutsättningarna har förändrats och del av tidigare gjorda nedskrivningar har kunnat återföras och påverkat resultatet positivt. Nedskrivningar och återförda nedskrivningar, netto, har påverkat resultatet med cirka 80 mnkr (-22). De totala av- och nedskrivningarna uppgick till -567 mnkr (-653).

Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 876 mnkr (685), dvs en ökning med 191 mnkr.

Resultatet från finansiella intäkter och kostnader stärktes under året och uppgick till

-44 mnkr (-49) som resultat av fortsatt goda kassaflöden, låga räntor och förfall av äldre räntesäkringar till högre nivåer.

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader (EBT) uppgick till 833 mnkr (636). Av ökningen om 197 mnkr utgörs nära hälften av de redovisningsmässigt återförda nedskrivningarna. Resultatet exklusive engångsposter illustreras i tabellen nedan och syftar till att skapa jämförbarhet mellan åren:

Mnkr	2018	2017	Förändring
Resultat efter finansiella poster	833	636	196
Större engångsposter:			
Genomförd/återförd nedskrivning	80	-22	102
Engångskostnad rotor	0	-18	18
Produktionsbortfall rotor	-20	-20	0
Deposkatt mm	10	2	8
Summa engångsposter	70	-58	128
Resultat efter finansiella poster, före engångsposter	763	694	68

Justerat för de större engångsposterna ovan uppgick resultatet till 763 mnkr att jämföra mot ett justerat resultat föregående år om 694 mnkr, det vill säga en ökning med 10 procent.

INVESTERINGAR, FINANSIERING OCH FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens balansomslutning uppgick vid årets slut till 10 528 mnkr att jämföra med 10 093 mnkr vid årets början. Ökningen är i allt väsentligt ett resultat av de under 2018 omfattande investeringarna.

Under året uppgick koncernens nettoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar till 938 mnkr (681).

Efterfrågan på fiberutbyggnad är stor. Under året ökades investeringstakten påtagligt i fortsatt fiberutbyggnad och uppgick totalt till 215 mnkr (176).

Nettokassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 398 mnkr (1 275). Koncernens operativa kassaflöde, det vill säga kassaflöde efter investeringsverksamheten, uppgick till 266 mnkr (676).

Koncernens låneskuld, inklusive checkräkningskredit, uppgick till 2 041 mnkr (2 091) och utgjordes av 37 (30) procent certifikat, 54 (51) procent bilaterala lån och 7 (19) procent obligationer. Certifikaten, som till sin natur är kortfristiga, täcks helt av bakomliggande lånelöften.

Linköpings kommun anslöts under 2017 som medlem i Kommuninvest. Nya lån inom kommunkoncernen ska tecknas mot kommunal borgen. Under 2018 har Tekniska verken i Linköping AB tecknat lån om 150 mnkr mot kommunal borgen i Kommuninvest. Dotterbolaget Mjölby-Svartådal Energi AB har kommunal borgen uppgående till 232 mnkr från såväl Linköpings kommun som Mjölby kommun. Koncernens övriga finansiering är utan kommunal borgen. Total låneskuld, inklusive checkkredit, uppgick till 2 041 mnkr (2 091).

Koncernens nettoskuld ökade marginellt till 1 595 mnkr (1 577), en ökning med 18 mnkr. Med beaktande av den högre investeringsnivån och under året genomförd extrautdelning om 150 mnkr är utvecklingen tillfredsställande.

Nettoskuldens utveckling:

Mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
(+) Räntebärande skulder	2 041	2 092	1 924	2 300	2 470
(-) Räntebärande tillgångar	447	515	597	548	775
(=) Nettoskuld	1 594	1 577	1 327	1 752	1 695
(-) Under året förvärvad nettoskuld	0	529	0	0	0
(=) Nettoskuld justerad för förvärvad nettoskuld	1 594	1 048	1 327	1 752	1 695

Nettoskuldssättningsgraden reducerades något till 0,30 gånger mot 0,32 gånger föregående år. Räntetäckningsgraden fortsatte att stärkas till 18,6 gånger (13,5).

Det egna kapitalet ökade med 347 mnkr och uppgick till 5 289 mnkr (4 942) inklusive minoritetsintresse. Soliditeten för koncernen ökade något till 50,2 procent (49,0). Del av ökningen i eget kapital är hänförlig till lägre tillämpad skattesats (20,6 %) vid beräkning av uppskjuten skatt i obeskattade reserver.

Tekniska verken vidmakthöll S&P Globals kreditbetyg A+. Sedan 2004 erhåller Tekniska verken officiell kreditvärdering av S&P. Tekniska verkens syfte med kreditvärderingen är att påvisa koncernens långsiktiga finansiella stabilitet och styrka samt kopplingen till en stark ägare. Ett gott kreditbetyg ska öka koncernens konkurrenskraft på kreditmarknaden och skapa bredare tillgång till finansiering samt påverka prisbilden på lånat kapital positivt.

Kreditvärderingen sedan start 2004 framgår nedan:

	Lång rating	Kort rating
2004 - 2008	A-	A2
2009 - 2016	A	A1
2017 -	A+	A1

KÄNSLIGHETSANALYS

Känslighetsanalysen ger en indikativ bild av delar av den volym-, pris- och kostnadsrelaterade resultatpåverkan på koncernen som kan beräknas för ett normalår i ett kort perspektiv, det vill säga i första hand inom års- och säsongsvariationer.

Pris, intäkt fjärrvärme	+/- 5 %	+/- 56 mnkr
Volym, fjärrvärme	+/- 5 %	+/- 4 mnkr
Pris, elnät	+/- 5 %	+/- 27 mnkr
Volym, elnät	+/- 5 %	+/- 12 mnkr
Pris, el (handel)	+/- 5 %	+/- 10 mnkr
Volym, el (handel)	+/- 5 %	+/- 8 mnkr
Pris, intäkt producerad el, spot	+/- 5 %	+/- 9 mnkr
Volym, avfall för förbränning	+/- 5 %	+/- 5 mnkr
Volym, producerad vattenkraft (el)	+/- 5 %	+/- 7 mnkr
Pris biogas, slutkund	+/- 5 %	+/- 7 mnkr
Volym biogas, slutkund	+/- 5 %	+/- 5 mnkr
Oljepris effekt på utgående lager	+/- 5 %	+/- 2 mnkr
Finansieringskostnad, rörlig del	+/- 1 %	+/- 5 mnkr

Bränslemixen i produktionsanläggningarna är viktig för lönsamheten. Tekniska verken tillhandahåller behandlingstjänster för energiomvandling av avfall till energi. Behandlingstjänsten sker mot ersättning från leverantörerna. Kontraktens längd är i genomsnitt 5 år med rullande förfall.

RISKER OCH RISKHANTERING

Koncernen exponeras genom sin verksamhet för en mängd olika risker vilka nedan indelas i finansiell risk, operationell risk och strategisk risk.

Tekniska verken tillämpar ett medvetet och balanserat risktagande där affärstransaktioner granskas både från lönsamhets- och riskperspektiv. Koncernen arbetar aktivt med att identifiera, förstå och reducera risker eller dess möjliga konsekvenser för att erhålla en acceptabel riskexponering.

Nedan beskrivs valda exempel på risker som koncernen är exponerad för samt vilka åtgärder som vidtas för att hantera respektive risk.

Finansiell risk

Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att säkra tillgången på kapital samt reducera volatilitet i resultat.

Styrelsen upprättar skriftliga policyer såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden, såsom elprisrisk, valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivatinstrument och finansiella instrument som inte är derivat samt placering av överlikviditet. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Riskhanteringen sköts dels av moderbolaget och dotterbolaget Bixias finansavdelningar dels av energiproduktionens planeringsavdelning. Inom Bixia återfinns även en fristående Risk manager.

Finansavdelningarna identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med de operativa enheterna.

Elprisrisk

Koncernens försäljning av el till kunder, inom dotterbolaget Bixia AB, sker såväl till rörliga priser som fasta priser. Inköp av el sker till rörliga priser på elmarknaden. Den exponering som detta medför hanteras med hjälp av finansiella elterminskontrakt som säkrar systempris (snittpris för Norden).

Sverige är indelat i fyra elområden vilket kan innebära att priserna skiljer sig åt mellan elområdena och även att priserna avviker från systempriset i Norden. För detta nyttjas pris-differenskontrakt som säkrar skillnaden mellan systempris och områdespriser.

Styrelsen i Bixia AB fastställer minst årligen den policy för elhandel som reglerar såväl risknivå som på vilket sätt riskerna ska begränsas, styras och kontrolleras. Policyn reglerar även hur verksamheten ska bedrivas.

Elprisrisk finns även gällande koncernens elproduktion. Koncernen tillämpar en upprättad riskpolicy för handel med producerad el, elcertifikat och utsläppsrätter. Denna redovisas och omprövas av styrelsen i Tekniska verken i Linköping AB (publ) minst årligen.

Volymrisk

Vid koncernens försäljning av el till slutkund uppstår en volymrisk motsvarande avvikelser mellan förväntad och faktiskt levererad volym. Avvikelsen kan bero på flera orsaker såsom väder (temperaturer och vind), konjunkturer eller ändrade förhållanden (byte av värmekälla eller ny produktionsanläggning).

Koncernen arbetar löpande med kundklassificering, analyser av vädrets påverkan av volymer samt med väderprognoser för att beräkna en prognostiserad volym som ligger så nära utfallet som möjligt. Med den prognostiserade volymen som bas säkras elprisrisken. Inom produktionsverksamheten för vattenkraft hanteras volymrisken genom analyser och prognoser av exempelvis nederbörd och snösmältning.

Valutarisk

Den finansiella elmarknaden i Norden prissätter el i euro. Den genom elhandeln uppkomna valutarisken reduceras med hjälp av valuta-terminer. Övriga inköp och försäljningar i utländsk valuta som överstiger ett värde motsvarande 500 000 SEK säkras med hjälp av valutaterminer kopplat till planerade betalningsströmmar.

Ränterisk

Företagets ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter företaget för ränterisk avseende kassaflöde, vilken delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta. Upplåning som görs med fast ränta utsätter företaget för ränterisk avseende verkligt värde. Företaget har som policy som normalportfölj ha 30 procent av sin upplåning med förfall inom 12 månader.

Kreditrisk

Kreditrisk uppstår genom likvida medel, derivat-instrument, tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner.

Exponeringen för kreditrisk avseende kundfordringar är begränsad för koncernens produkter och tjänster eftersom koncernen har ett stort antal kunder där ingen enskild kund står för väsentlig del av koncernens omsättning. För att minimera kreditförlusterna analyseras kreditrisken för varje ny större företagskund varefter kundens kreditvärdighet och betalningsförmåga följs upp löpande, vid behov införskaffas säkerheter. För samtliga kunder bedrivs aktiv kreditbevakning och inkassoverksamhet i samverkan med externt kreditbaseringsföretag.

Risken för att avtalspart inte uppfyller sina förpliktelser gällande avtalade transaktioner inom elhandeln kallas även för motpartsrisk. Koncernen begränsar risken genom att en hög andel av kontraktens tecknas med Nasdaq som motpart där kontraktet är clearade. För övriga, så kallade bilaterala kontrakt, hanteras risken genom att fortlöpande upprätta en motpartslista där limiter definieras och där hänsyn tas till avtalsparternas ekonomiska nyckeltal, ägarstruktur samt kontraktens avtalslängd.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk avser risken för att koncernen inte har möjlighet att finansiera sitt kapitalbehov, på såväl kort som lång sikt. Kassaflodesprognoser upprättas för både kort och lång sikt, vilka analyseras löpande av företaget. På kort sikt säkerställer koncernens checkräkningskredit att tillräckliga reserver finns för att möta oförutsedda händelser. Behovet av likviditet på lång sikt säkerställs genom att upplåning sker i god tid innan behovet uppkommer. Koncernens samlade finansiering har mycket begränsad så kallad "covenant-risk". Vanligen kopplas eventuell kovenant (krav) till att Linköpings kommun fortsatt ska vara hel- eller majoritetsägare för att inte finansiering ska sägas upp för omförhandling. Med bolagets starka finansiella ställning och historiskt upp-

visade finansiella stabilitet bedöms finansieringsrisken, det vill säga tillgången till kapital, som liten. Under 2017 har beslut fattats av Linköpings kommunfullmäktige att finansiering i de kommunalt ägda bolagen ska ske mot kommunal borgen. Detta minskar ytterligare risken för likviditetsrisk, men ska vara finansiellt neutralt för bolaget.

Vid koncernens finansiering med bilaterala lån, obligationer eller certifikat används endast banker och finansinstitut som av oberoende värderare möter kreditbetygen nedan:

Rating institut	Kort (< 365 dagar)	Lång (> 365 dagar)
S&P Global	A 1	Lägst A-
Moody's	P 1	Lägst A 3

Koncernens kassa enligt balansräkningen uppgick till 141 mnkr (349). Utöver redovisad kassa återfinns medel under kassaliknande villkor på koncernkonto i Linköpings kommun.

Vid årsslutet uppgick likviditeten på detta konto till 73 mnkr (30). Den totala likviditeten var därmed 214 mnkr (379). Likviditetsrisken bedöms som mycket låg.

Operationell risk

Anläggningsrisk

Koncernens största anläggningsrisk är förknippade med driften av anläggningar för vatten, el och värme gällande såväl produktion som distribution. En viktig del av det fortlöpande riskhanteringsarbetet är rullande besiktningsprogram, en kontinuerlig kontroll av tillstånd, effektivt underhåll samt sprida risker över flera anläggningar. Vattenförsörjningen säkerställs genom två fristående vattenverk vilka försörjs av separata råvattenintag. Respektive vattenverk dimensioneras för närvarande så att var och ett av verken ska kunna möta Linköpings behov av vatten. Behovet av värme säkerställs genom spridning av risk över flera alternativa produktionsanläggningar. Koncernen har en dokumenterad krisplan i händelse av störningar.

Juridisk risk

Tekniska verken förebygger juridiska risker bland annat genom att samarbeta med jurister i löpande affärsprocesser och vid tvister.

Strategisk risk

Tekniska verken är exponerad mot en mängd olika faktorer som är svåra att påverka. För att hantera strategisk risk arbetar koncernen bland annat med omvärldsbevakning och en omfattande strategisk planering involverande koncernens samtliga verksamheter, koncernledning och styrelsen.

Politisk risk

Koncernens verksamheter påverkas i hög utsträckning av politiska beslut inom energi- och miljöområdet. De politiska besluten kan vara på lokal nivå, nationell nivå eller EU-nivå. Anpassning till politiska beslut driver oftast kostnader och skapar utmaningar för långsiktigt planeringsarbete. Största politiska osä-

kerheten återfinns dock i avsaknad av nationell, blocköverskridande, långsiktig energipolitik som genom avgifter eller subventionssystem snabbt kan ändra förutsättningarna för genomförda och planerade investeringar som görs för planerad drift i kanske 30-40 år. Tekniska verken bedriver omvärldsbevakning samt tillhör och medverkar i olika nationella och internationella branschorganisationer för att tillvarata koncernens intressen.

Miljörisk

Miljörisker är händelser som innebär hot mot miljön och personsador. Dessa kan dessutom i sin tur leda till allvarliga imagesador och stora ekonomiska förluster. Koncernens samlade miljörisker analyseras och följs upp löpande. För att identifiera olycksrisker och potentiella nödlägen genomförs riskanalyser vart tredje år.

PERSONAL

Engagerade och motiverade medarbetare är en förutsättning för att koncernen ska nå sina långsiktiga mål.

Under året har arbete fortgått med att stärka ledarskapet inom koncernen med fokus på kompetensutveckling och mångfaldsarbete.

Antalet rapporterade allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket uppgick till fem stycken. Arbetsmiljöverket har granskat, godkänt och avslutat samtliga ärenden. Antalet långtids-sjukskrivna har under året minskat något och uppgick till 17 personer (26). Korttidsfrånvaron ökade något under året från 1,10 % till 1,19 % och långtidsfrånvaron ökade från 1,99 % till 2,05 %.

Medelantal anställda uppgick till 926 personer (875).

MILJÖ

Tekniska verken-koncernens verksamhet är i stor utsträckning kopplad till energiområdet. Detta område kopplas ofta samman med miljöfrågor och miljöpolitik.

Tekniska verken har uttryckt visionen att bygga världens mest resurseffektiva region. Ett övergripande uppdrag för koncernen har formulerats som att Tekniska verken-koncernen ska tillhandahålla och utveckla ledningsbunden infrastruktur för den resurseffektiva regionen.

Inom koncernen finns 18 (17) tillståndspliktiga och 13 (13) anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. Dessa verksamheter utgörs framförallt av el- och värmeproduktion, avfallshantering, avloppsvattenrening och biogasproduktion. Därmed är en betydande del av koncernens verksamhet beroende av den tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheten.

Under året har samtliga verksamheter verkat i enlighet med gällande tillstånd och mött de krav som satts. Eventuella enskilda avvikelser anmäls omedelbart till berörd myndighet i enlighet med kraven på avvikelserapportering.

Tekniska verken i Linköping AB (publ) är miljöcertifierat i enlighet med ISO 14001 sedan 2008.

FLERÅRSÖVERSIKT

Koncernen	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning exkl. punktskatter	5 314	4 652	4 640	4 496	4 700
Rörelseresultat	876	685	727	478	434
Resultat efter finansiella poster	833	636	671	410	358
Balansomslutning	10 528	10 093	9 141	8 959	8 969
Eget kapital	5 289	4 942	4 443	4 095	3 998
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 254	1 366	1 402	1 177	863
Soliditet, %	50	49	49	46	45
Avkastning på eget kapital, %	16	14	16	10	10
Avkastning på totalt kapital, %	9	7	8	5	5
Antal anställda, st	926	875	837	859	847

Moderföretaget	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning exkl. punktskatter	2 274	2 060	2 107	1 930	1 951
Rörelseresultat	598	417	463	147	282
Resultat efter finansiella poster	605	398	435	108	234
Balansomslutning	7 697	7 235	7 129	7 190	7 190
Eget kapital	1 385	1 235	1 068	967	994
Soliditet, %	53	51	48	44	43
Antal anställda, st	599	575	530	523	509

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Koncernen	Hänförligt till ägare för moderföretaget				Minoritets- intresse	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital	Summa		
Belopp vid årets ingång	434	116	4 085	4 635	307	4 942
Aktieägartillskott			255	255		255
Utdelning			-150	-150	-4	-154
Minoritet i förvärvade dotterföretag			-9	-9	-42	-51
Årets resultat			280	280	17	297
Redovisat värde	434	116	4 461	5 011	278	5 289

Moderföretaget						
	Aktiekapital	Uppskriv- ningsfond	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	434	14	40	116	631	1 235
Avskrivning uppskrivet belopp		-1			1	0
Aktieägartillskott					256	256
Utdelning					-150	-150
Årets resultat					44	44
Redovisat värde	434	13	40	116	782	1 385

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Energibranschen är en bransch i förändring och Tekniska verken vill vara en aktivt drivande aktör i omvandlingen. Koncernen vill också vara en aktiv och ledande aktör i branschens klimat- och miljöarbete. Fortsatt samverkan med universitet och högskolor, andra branschföretag men också helt andra branscher och våra kunder krävs för att möta de kundbehov och den spelplan som kan förväntas se helt annorlunda ut än den gjort de senaste 50 åren.

Behov av förnybar elproduktion är fortsatt stort. Kombinationen av efterfrågan och prisutveckling på el skapar bättre förutsättningar för investeringar inom området än på många år. Tekniska verken har en öppenhet och förutsättningar för investeringar i framtidens elproduktion utifrån affärsmässiga prioriteringar, där vindkraften idag är det affärsmässigt bästa alternativet. Koncernen planerar för ytterligare satsningar inom området för att möta den långsiktiga strategin för förnybar elproduktion. Detta understödjer på ett bra sätt Linköpings kommuns mål om att bli CO₂-neutrala till 2025.

Betydande del av koncernens verksamhet återfinns inom ledningsbunden infrastruktur. Leveransförmågan till kund sätts alltid i centrum och förnyelseinvesteringstakten har höjts under flera år, men förnyelsebehovet är fortsatt stort och kommer utgöra en stor andel av de framtida investeringarna.

Tekniska verken-koncernens goda finansiella balans, breda produktpalet, kompetensmässiga bredd och innovationsklimat skapar bra förutsättningar att agera långsiktigt, konsekvent och trovärdigt gentemot kunder, ägare och andra intressenter med vidmakthållen finansiell styrka. Med en förhållandevis diversifierad produkt- och tjänsteportfölj skapas förutsättningar för vidmakthållen finansiell stabilitet.

Koncernens finansiella styrka, professionella och dedikerade medarbetare och en bransch i förändring skapar goda förutsättningar att inte bara möta en ny, spännande framtid utan också forma den.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga för verksamheten övriga enskilda väsentliga händelser har inträffat.

RESULTATDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 897 999 604,04 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

Utdelning (868 000 aktier * 144 kr per aktie)	124 992 000,00 kr
Balanseras i ny räkning	773 007 604,04 kr
Summa	897 999 604,04 kr

Styrelsen har föreslagit att årsstämman 2019 beslutar om utdelning med 144,00 kronor per aktie. Styrelsen har härutöver föreslagit så kallat utdelningsbetingat koncernbidrag om 187 mnkr, vilket reducerat de disponibla

vinstmedlen.

Med anledning av förslaget får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen.

Styrelsen finner att full tackning finns för bolagets bundna egna kapital efter föreslagen utdelning.

Enligt styrelsens bedömning kommer bolagets och koncernens egna kapital efter föreslagen utdelning att vara tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens art, omfattning och risker. Styrelsen har i detta beaktat bland annat bolagets och koncernens historiska utveckling, budgeterad utveckling och konjunkturen.

Bolagets och koncernens soliditet bedöms även efter den föreslagna utdelningen vara god i förhållande till den bransch koncernen är verksam inom. Utdelningen kommer inte att påverka bolagets och koncernens förmåga att infria sina betalningsförpliktelser. Styrelsen bedömer att bolaget och koncernen har god beredskap att hantera såväl förändringar med avseende på likviditeten som oväntade händelser.

Styrelsen anser att bolaget och koncernen har förutsättningar att ta framtida affärsrisker och även tåla eventuella förluster. Föreslagen utdelning kommer inte att negativt påverka bolagets och koncernens förmåga att göra ytterligare affärsmässigt motiverade investeringar i enlighet med styrelsens planer.

Styrelsen försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med redovisningsregelverket K3 och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

RESULTATRÄKNING

		KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
Belopp i mnkr	Not	2018	2017	2018	2017
Rörelsens intäkter m.m.					
Nettoomsättning exkl. punktskatter	3	5 314	4 652	2 274	2 060
Aktiverat arbete för egen räkning		120	111	27	27
Övriga rörelseintäkter	4	84	76	179	149
		5 518	4 839	2 480	2 236
Andel intresseföretags resultat		-9	-13		
Rörelsens kostnader					
Råvaror och andra direkta kostnader		-704	-608	-559	-457
Handelsvaror		-1 960	-1 595	-	-
Övriga externa kostnader	5, 6	-670	-619	-498	-494
Personalkostnader	7	-726	-663	-473	-439
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-567	-653	-346	-426
Övriga rörelsekostnader		-6	-3	-6	-3
		-4 633	-4 141	-1 882	-1 819
Rörelseresultat		876	685	598	417
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	8	-	-	18	9
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	9	-	-	-	-2
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	1	1	18	10
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	2	1	2	1
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-46	-51	-31	-37
		-43	-49	7	-19
Resultat efter finansiella poster		833	636	605	398
Bokslutsdispositioner	13	-514	-413	-551	-409
Resultat före skatt		319	223	54	-11
Skatt på årets resultat	14	-22	-61	-10	1
Årets resultat		297	162	44	-10
Varav hänförligt till					
Moderföretagets aktieägare		280	156		
Minoritetsintresse		17	6		

BALANSRÄKNING

		KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
Belopp i mnkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	15	7	5	6	5
Fallrätter, ledningsrätter och andra nyttjanderätter	16	13	12	0	0
Goodwill	17	16	25	—	—
		36	42	6	5
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	18	1 161	1 153	953	937
Förbättringsutgifter på annans fastighet	19	17	19	9	10
Maskiner och andra tekniska anläggningar	20	6 704	6 589	4 082	4 167
Inventarier, verktyg och installationer	21	97	98	76	73
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	22	484	226	232	85
		8 463	8 085	5 352	5 272
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	23			597	557
Fordringar hos koncernföretag	24	—	—	890	474
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	25	8	4	9	7
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag	26	49	46	24	21
Ägarintressen i övriga företag	27	5	6	0	0
Uppskjuten skattefordran	28	—	—	5	15
Andra långfristiga fordringar	29	16	20	16	17
		78	76	1 541	1 091
Summa anläggningstillgångar		8 577	8 203	6 899	6 368
Omsättningstillgångar					
Varulager mm					
Råvaror och förnödenheter		80	98	59	76
		80	98	59	76
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		572	600	247	251
Fordringar hos koncernföretag		—	—	110	155
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag		11	4	10	2
Elcertifikat, utsläppsrätter, ursprungsgarantier etc		233	136	48	34
Aktuell skattefordran		72	78	63	63
Övriga fordringar	30	157	74	16	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	31	685	551	220	248
		1 730	1 443	714	763
Kassa och bank		141	349	25	28
Summa omsättningstillgångar		1 951	1 890	798	867
SUMMA TILLGÅNGAR		10 528	10 093	7 697	7 235

BALANSRÄKNING

		KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
Belopp i mnkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Aktiekapital	32	434	434	434	434
Uppskrivningsfond				13	14
Reservfond				40	40
				487	488
Fritt eget kapital					
Överkursfond				116	116
Balanserat resultat				738	641
Årets resultat				44	-10
				898	747
Övrigt tillskjutet kapital		116	116		
Annat eget kapital inkl. årets resultat	33	4 461	4 085		
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		5 011	4 635		
Minoritetsintresse		278	307		
		5 289	4 942	1 385	1 235
Obeskattade reserver	34			3 353	3 166
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		12	14	8	9
Uppskjuten skatteskuld	35	974	968	–	–
Övriga avsättningar	36	131	124	111	113
		1 117	1 106	119	122
Långfristiga skulder	37				
Övriga skulder till kreditinstitut		1 838	1 639	1 327	1 070
Övriga skulder	38	280	270	271	261
		2 118	1 909	1 598	1 331
Kortfristiga skulder					
Checkräkningskredit	39	48	–	–	–
Övriga skulder till kreditinstitut		155	452	22	200
Leverantörsskulder		181	245	85	129
Skulder till koncernföretag		259	237	320	308
Skulder till intresseföretag och gemensamt styrda företag		2	11	–	–
Övriga skulder	40	239	248	176	133
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41	1 120	943	639	611
		2 004	2 136	1 242	1 381
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 528	10 093	7 697	7 235

KASSAFLÖDESANALYS

		KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
Belopp i mnkr	Not	2018	2017	2018	2017
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat		876	685	598	417
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
- Avskrivningar		641	593	433	409
- Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	42	-65	56	-89	35
		1 452	1 334	942	861
Erhållen ränta		3	2	20	11
Erhållna utdelningar		–	–	18	9
Erlagd ränta		-47	-50	-31	-37
Betald inkomstskatt		-10	-11	–	–
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten		1 398	1 275	949	844
Förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		18	-11	17	-2
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-251	83	-119	-181
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		71	19	103	205
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 236	1 366	950	866
Investeringsverksamheten					
Förvärv av aktier i dotterföretag		-51	25	–	–
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-6	-1	-4	-1
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-914	-713	-411	-349
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		6	11	6	2
Förvärv av övriga finansiella tillgångar		-6	-12	-292	-152
Avyttring av övriga finansiella tillgångar		1	–	–	102
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-970	-690	-701	-398
Operativt kassaflöde		266	676	249	468
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning		-154	-3	-150	–
Amortering av skuld		-277	-646	-102	-500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-431	-649	-252	-500
Årets kassaflöde		-165	27	-3	-32
Likvida medel vid årets början		379	352	28	60
Likvida medel vid årets slut	43	214	379	25	28

NOTER

Belopp i mnkr om inte annat anges

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Års- och koncernredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

De viktigaste redovisnings- och värderingsprinciperna som använts vid upprättande av de finansiella rapporterna sammanfattas nedan.

I de fall moderföretaget tillämpar avvikande principer anges dessa nedan under rubriken Redovisningsprinciper - undantagsregler i juridisk person.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar verksamheten i moderföretaget och samtliga dotterföretag fram till och med 31 december respektive räkenskapsår. Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50% av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden innebärande att ett förvärv av dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet fastställs anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen samt det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder och ansvarsförbindelser. Uppskjuten skatt beaktas vid skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde på alla poster utom goodwill. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och ansvarsförbindelser utgör goodwill eller, om beloppet är negativt, negativ goodwill. Värdet av minoritetens andel läggs till anskaffningsvärdet. Minoritetsintressen värderas med utgångspunkt från anskaffningsvärdet för aktierna.

Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten och till och med avyttringstidpunkten.

Förvärv och avyttringar av minoritetsandelar redovisas inom eget kapital.

Belopp som redovisas för dotterföretag justeras där så krävs för att säkerställa överensstämmelse med koncernens redovisningsprinciper.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag där koncernen innehar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom att koncernen äger mellan 20% och 50% av röstetalen.

Vid förvärv av intresseföretag upprättas en förvärvsanalys på samma sätt som vid förvärv av dotterföretag.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden från och med den tidpunkt då det betydande inflytandet erhålls till dess att det upphör. Kapitalandelsmetoden innebär att koncernens andel av intresseföretagets resultat efter skatt redovisas på egen rad inom rörelseresultatet. Detta belopp justerar koncernens redovisade värde på andelarna i intresseföretaget.

Gemensamt styrda företag

Gemensamt styrda företag är en typ av joint venture och är redovisningsmässigt de verksamheter där koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. I det fall koncernen äger andelar i ett sådant gemensamt styrt företag konsolideras detta enligt klyvningsmetoden varigenom koncernen rad för rad redovisar sin andel av dess tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter, kostnader, vinster och förluster som uppkommit genom transaktioner mellan koncernföretag elimineras i sin helhet vid upprättande av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster men betraktas som en nedskrivningsindikation.

RESULTATRÄKNING

INTÄKTSREDOVISNING

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheten, det vill säga produktion, försäljning och distribution av el, värme och kyla, försäljning av gas, elhandel, bredband, anslutningsavgifter, avfallshantering samt andra intäkter såsom entreprenadavtal och uthyrning.

Belopp som erhålls för annans räkning ingår inte i koncernens intäkter. I de fall varor och tjänster byts mot likartade varor och tjänster redovisas ingen intäkt.

Samtliga intäkter värderas till det belopp som influtit eller beräknas inflyta, det vill säga med hänsyn till rabatter och efter avdrag för moms och energiskatter, och redovisas i posten Nettoomsättning.

Försäljning och distribution av energi

Energiförsäljning intäktsredovisas vid leveranstidpunkten.

Anslutningsavgifter exklusive va-verksamhet

Avgifter för anslutning till nät för el, värme, bredband eller kyla intäktsredovisas vid tidpunkten för anslutningen till den del som inte avser att täcka framtida åtaganden. Eventuella avgiftsdelar som avser framtida åtaganden intäktsredovisas i den takt som åtagandet minskar enligt avtalet med kunden.

Vatten- och avloppsverksamhet

Vatten- och avloppsverksamheten (va-verksamheten) prissätts genom beslut av va-huvudmannen. Prissättning sker enligt Lag om allmänna vattentjänster enligt en självkostnadsmodell som innebär att om va-huvudmannen beslutat en för hög taxa uppkommer en återbetalningsskyldighet till kunderna som regleras enligt lagen.

Anslutningsavgifter för va, även benämnd anläggningsavgift, intäktsredovisas i enlighet med va-lagens bestämmelser enligt följande:

De faktiska kostnaderna i samband med anslutningen är ringa i förhållande till anläggningens totala anskaffningsvärde varför intäkterna i sin helhet fördelas över anläggningens vägda nyttjandeperiod.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Tjänste- och entreprenaduppdrag redovisas enligt principen om successiv vinstavräkning, det vill säga att intäkter och kostnader redovisas i förhållande till projektets färdigställandegrad. Färdigställandegraden fastställs genom en jämförelse mellan beräknade och faktiska utgifter på balansdagen.

Befarade förluster redovisas omedelbart.

Elcertifikat

Intäkter av elcertifikat som tilldelats från Svenska Kraftnät genom egen produktion redovisas i den månad som produktion sker. Elcertifikat värderas till elcertifikatets verkliga värde för produktionsmånaden och ingår i posten Nettoomsättning.

Utsläppsrätter

Intäkter från utsläppsrätter redovisas i takt med att tilldelning görs. Utsläppsrätter värderas till verkligt värde vid tilldelningstidpunkten.

Handelsvaror

Intäktsredovisning av handelsvaror görs vid leverans till kund och efter kundens accept.

Hysesintäkter

Koncernen erhåller hyresintäkter från operationella leasingavtal rörande koncernens förvaltningsfastigheter. Hyresintäkterna intäktsredovisas linjärt över leasingperioden. Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal kvarstår i koncernen såsom materiella anläggningstillgångar eftersom rättigheter och skyldigheter kvarstår hos koncernen. Dessa tillgångar värderas på samma sätt som övriga materiella anläggningstillgångar.

Portföljförvaltning

Koncernen bedriver aktiv handel med elderivat. Denna redovisas i resultaträkningen i takt med att affärer avslutas.

Försäkringsersättning

Vid driftsstopp, skador etc. som helt eller delvis täcks av försäkringsersättning redovisas en beräknad försäkringsersättning när denna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Försäkringsersättningar redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

Ränteintäkter

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkning av ränteintäkter görs på basis av den underliggande tillgångens avkastning enligt effektivräntemetoden.

Royaltyintäkter

Royaltyintäkter redovisas när det är sannolikt att de ekonomiska förmåner som är förknippade med avtalet kommer att tillfalla koncernen och att dessa kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Periodisering görs i enlighet med avtalets ekonomiska innebörd.

Erhålla utdelningar

Intäkter från utdelningar redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

Offentliga bidrag

Offentliga bidrag intäktsredovisas när koncernen har uppfyllt de villkor som är förknippade med bidraget och det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas. Bidrag som koncernen erhållit men där alla villkor ännu inte är uppfyllda redovisas som skuld.

Bidrag som erhållits för förvärv av en anläggningstillgång reducerar anläggningstillgångens redovisade anskaffningsvärde. Övriga offentliga bidrag redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

LEASING

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och fördelarna som är förknippade med ägande i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Övriga leasingavtal är operationella leasingavtal. Klassificering av leasingavtal görs vid leasingavtalets ingående.

Rättigheter och skyldigheter enligt finansiella leasingavtal där koncernen är leasetagare redovisas i koncernredovisningen som tillgång och skuld i balansräkningen. Tillgången och skulden redovisas vid första redovisningstillfället till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Leasade tillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Förpliktelsen enligt finansiella leasingavtal redovisas som lång- respektive kortfristig skuld. Betalningar av minimileaseavgifter redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Minimileaseavgifter enligt finansiella leasingavtal fördelas mellan leasingkostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje räkenskapsår belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive räkenskapsår redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs under det räkenskapsår som de uppkommer.

Minimileaseavgifter enligt operationella leasingavtal där koncernen är leasetagare kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal kvarstår i koncernen som materiella anläggningstillgångar eftersom rättigheter och skyldigheter enligt leasingavtalen kvarstår hos koncernen. Dessa tillgångar värderas på samma sätt som övriga materiella anläggningstillgångar.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar såsom löner, sociala avgifter, semester, bonus, bilersättningar och liknande är ersättningar som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställde tjänar in ersättningen och kostnadsförs löpande om inte utgiften inkluderats i anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång.

Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade beloppet som koncernen förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns inte i de fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs under det räkenskapsår de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda pensionsplaner är andra planer än avgiftsbestämda pensionsplaner.

Koncernens förmånsbestämda planer som regleras genom betalning av pensionspremier redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner och kostnadsförs därmed i den period där den relevanta tjänsten utförs.

Koncernen har även förmånsbestämda planer i egen regi hos Försäkringsbolag och värderar därmed dessa i enlighet med de erhållna uppgifterna. Förpliktelserna värderas till det belopp som försäkringsbolagen beräknar årligen.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning för avgångsvederlag redovisas endast om koncernen är förpliktad att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Avsättning görs för den delen av uppsägningslönen som den anställde får utan arbetsplikt, med tillägg för sociala avgifter.

LÅNEUTGIFTER

Samtliga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten Räntekostnader och liknande resultatposter.

AVSKRIVNINGAR

Immateriella och materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de allra flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. I ett fåtal fall tas hänsyn till ett beräknat restvärde. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalstiden.

Mark och fallrättigheter har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	Moderföretaget
Balanserade utvecklingsutgifter	5-7 år	5-7 år
Ledningsrätter och andra nyttjanderätter	15-25 år	15 år
Goodwill	8-10 år	10 år

Materiella anläggningstillgångar

	Koncernen	Moderföretaget
Byggnader	20-100 år	20-100 år
Markanläggningar	20 år	20 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	20 år	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	7-33 år	7-33 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-20 år	3-20 år

Goodwill är främst kopplad till förvärvade verksamheters kundstock. Normalt kvarstår huvuddelen av kundstocken i mer än 5 år vilket motiverar bedömningen av en längre nyttjandeperiod och därmed avskrivningstid längre än 5 år. För goodwill avseende elhandelsverksamhet används 8 års avskrivningstid och för fjärrvärmeverksamhet används 10 års avskrivningstid.

NEDSKRIVNINGAR

Nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per balansdagen bedöms huruvida det föreligger en indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet understiger redovisat värde görs en nedskrivning som kostnadsförs.

Immateriella anläggningstillgångar som inte är färdigställda ska nedskrivningsprövas årligen.

Nedskrivningsprövningen görs per varje enskild tillgång med ett oberoende flöde av inbetalningar. Vid behov behöver tillgångarna grupperas ihop till kassagenererande enheter för att identifiera inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningsprövning görs i dessa fall för hela den kassagenererande enheten. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller en kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen belastar resultaträkningen.

Nedskrivningar av tillgångar i en kassagenererande enhet fördelas i första hand på goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Beräkning av återvinningsvärdet

Återvinningsvärdet utgörs av det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor före skatt som återspeglar aktuella, marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och den risk som är förknippad med den specifika tillgången eller den kassagenererande enheten. Beräkningen görs per tillgång eller kassagenererande enhet.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av andra immateriella och materiella anläggningstillgångar än goodwill återförs om skälen som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Va-verksamheten

Materiella anläggningstillgångar inom den del av va-verksamheten som lyder under lagen av allmänna vattentjänster nedskrivningsprövas inte. Eventuella underskott inom va-verksamheten har va-huvudmännen rätt att få täckning för av va-kollektivet samtidigt som överskott inte är möjliga eftersom verksamheten ska tillämpa självkostnadsprincipen.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per varje balansdag görs en bedömning av om det finns någon indikation på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde, se ovan.

Återföring av nedskrivning

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar återförs om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

BALANSRÄKNING

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utvecklingsutgifter

Samtliga utvecklingsutgifter kostnadsförs i takt med att de uppkommer.

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv eller ett inköpsförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, skulder och eventalförpliktelser.

Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar inkluderar koncessioner, patent och liknande rättigheter. Dessa redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Borttagande från balansräkningen

Immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte framtida ekonomiska fördelar väntas från användning, utrangering eller avyttring av tillgången.

När immateriella anläggningstillgångar avyttras bestäms realisationsresultatet som skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen i någon av posterna Övriga rörelseintäkter eller Övriga rörelsekostnader.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla koncernen och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering, lagfarter samt konsulttjänster. Låneutgifter inräknas inte i anskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar med krav på återställande inkluderar en beräknad avsättning för återställande av hyrd mark samt nedmontering och bortforsling. Aktiverat belopp utgörs av nuvärdet av den uppskattade utgiften för återställande, nedmontering och bortforsling. Motsvarande belopp redovisas som avsättning.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter aktiveras endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utbyte av komponenter räknas in i tillgångens redovisade värde. Om inte kostnadsförs utgifter under det räkenskapsår som de uppkommer.

Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

I materiella anläggningstillgångar ingår även koncernens förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter, värdestegring eller en kombination av dessa. Förvaltningsfastigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för av- och nedskrivningar.

ELCERTIFIKAT, UTSLÄPPSRÄTTER OCH URSPRUNGSGARANTIER

Elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier värderas till verkligt värde vid produktionstillfället (elcertifikat och ursprungsgarantier) eller tilldelning (utsläppsrätter). Dessa tillgångar utgör immateriella rättigheter och är att jämställa med betalningsmedel eftersom de som huvudregel ska användas för att reglera den skuld som uppkommer genom förbrukning eller försäljning.

Elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier som utgör kortfristiga innehav ingår i posten Övriga fordringar och värderas enligt lägsta värdets princip. Långfristiga innehav redovisas under rubriken Immateriella anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Allmänna principer

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde vilket motsvarar instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsenliga villkor. Kundfordringar redovisas när faktura har skickats till kund. Skuld tas upp när motparten har utfört sin prestation och koncernen därmed har en avtalsenlig skyldighet att betala även om faktura inte har erhållits. Leverantörsskulder redovisas när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller när koncernen förlorar kontrollen över rättigheterna. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Övervägande del av finansiella tillgångar och skulder tas bort från balansräkningen genom erhållande eller erläggande av betalning.

Kundfordringar och liknande fordringar

Kundfordringar och liknande fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller betalningar som går att fastställa med belopp. Fordringar uppkommer då koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att bedriva handel med fordringsrätterna. Kundfordringar och liknande fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde menas det värde som framkommer när instrumentets förväntade kassaflöde diskonteras med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället. Kundfordringar värderas därmed till det värde som beräknas inflyta, det vill säga med avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivning av kundfordringar redovisas i posten Övriga externa kostnader.

Finansiella skulder

Samtliga finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det förväntade kassaflödet diskonterat med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället. Det innebär att leverantörsskulder som har kort förväntad löptid värderas till nominellt belopp.

Derivatinstrument

Koncernen använder olika typer av derivatinstrument (terminer, optioner och swappar) för att säkra olika finansiella risker och då framförallt valutarisker, råvaruprisrisker och ränterisker. Här ingår inte energiderivat som förväntas regleras med leverans av el och annan energi.

Derivatinstrument värderas enligt lägsta värdets princip. Derivatinstrument med negativt värde värderas till det belopp som för koncernen är mest förmånligt om förpliktelsen regleras eller överläts på balansdagen.

VARULAGER

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

ENERGIDERIVAT

Alla köp av energiderivat som görs i prissäkringssyfte, antingen för produktion eller för försäljning till slutkund redovisas i samband med att kontraktet går i leverans och påverkar därmed enbart inköpspriset på den volym energi som säkrats. Dessa energiderivat utgör således finansiella instrument.

FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Monetära fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer redovisas i posterna Övriga rörelseintäkter och Övriga rörelsekostnader. Övriga valutakursvinster och -förluster redovisas under rubriken Resultat från finansiella poster.

När en fordran eller skuld har terminssäkrats och denna säkring uppfyller kraven för säkringsredovisning värderas fordran eller skulden till terminskursen vid säkringstillfället, se Säkringsredovisning nedan.

INKOMSTSKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i resultaträkningen utom då den underliggande transaktionen redovisas i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuella skattefordringar och skatteskulder samt uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas om det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller per balansdagen och nuvärdesberäknas inte.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktiga resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatt beräknas på samtliga temporära skillnader, det vill säga skillnaden mellan de redovisade värdena för tillgångar och skulder och deras skattemässiga värden samt skattemässiga underskott. Uppskjuten skatt redovisas inte på temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill. Förändringar i uppskjuten skatteskuld eller uppskjuten skattefordran redovisas i resultaträkningen om inte förändringen är hänförlig till en post som redovisas i eget kapital.

Uppskjuten skatteskuld och uppskjuten skattefordran värderas enligt de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas per varje balansdag för att återspegla aktuell bedömning av framtida skattemässiga resultat.

Koncernen redovisar ingen uppskjuten skatt på temporära skillnader som hänför sig till investeringar i dotterföretag, filialer, intresseföretag eller gemensamt styrda företag eftersom koncernen kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det är uppenbart att de temporära skillnaderna inte kommer att återföras inom en överskådlig framtid.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om effekten av när i tiden betalningen sker är väsentlig redovisas avsättningen till nuvärdet av de framtida betalningar som krävs för att reglera förpliktelsen. Diskonteringsräntan utgörs av den räntesats som före skatt avspeglar aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med framtida betalningar till den del riskerna inte beaktas genom att justeringar gjorts vid bedömningen av de framtida betalningarna.

Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Eventuell gottgörelse som koncernen är så gott som säker på att kunna erhålla av en extern part avseende förpliktelsen redovisas som en separat tillgång. Denna tillgång kan dock inte överstiga beloppet för den hänförliga avsättningen.

Avsättningen prövas per varje balansdag och justeringar av avsättningen redovisas i resultaträkningen.

Förändringar i avsättningen för återställande, nedmontering och bortförsling som beror på förändringar av den uppskattade utgiften avseende utflöde av resurser eller diskonteringsräntan förändrar tillgångens anskaffningsvärde. Periodisk förändring av nuvärdet redovisas som en räntekostnad.

Avsättning för avbrottsersättning görs i den period som avbrottet skett under förutsättning att avbrottet ger upphov till en förpliktelse och avsättningens storlek kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Gottgörelse från försäkringsföretag redovisas som tillgång.

Avsättning för deponi beräknas genom att beräknad utgift för sluttäckning och underhåll nuvärdesberäknas och fördelas linjärt över återstående nyttjandeperiod för deponin, det vill säga tiden fram till sluttäckning görs.

Avsättning sker även för förlustkontrakt, det vill säga när oundvikliga utgifter för att uppfylla koncernens förpliktelser överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna.

SKULDER

Skulder för överuttag från va-verksamheten

Koncernens verksamhet inom va-verksamheten lyder under lagen om allmänna vattentjänster. Verksamheten ska enligt lagen tillämpa självkostnadsprinciper vilket innebär att intäkter maximalt får redovisas motsvarande för verksamheten nödvändiga kostnader (se Intäkter ovan). Om kunderna under räkenskapsåret fakturerats mer än de nödvändiga kostnaderna uppstår ett "överuttag". Ett överuttag kan nyttjas för täckande av högst tre år gamla underuttag, fonderas för framtida nyinvesteringar eller återbetalas till kunderna inom tre år. Den i va-särredovisningen redovisade investeringsfonden och ackumulerade skulden för övrigt överuttag är legalt att betrakta som skulder till kundkollektivet vilket medför att de även ska redovisas i koncernen. Investeringsfonden ingår i posten Övriga långfristiga skulder medan ackumulerade övriga överuttag redovisas som en övrig kortfristig skuld.

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier uppkommer i takt med försäljning (elcertifikat och ursprungsgarantier) och utsläpp (utsläppsrätter).

Skulden värderas till samma värde som tilldelade och anskaffade rättigheter. Här tas även hänsyn till avtal om framtida leverans av rättigheter och möjligheten till reglering av elcertifikat genom betalning av kvotpliktsavgift.

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier redovisas som en kortfristig skuld.

ÖVRIGT

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Som eventalförpliktelse redovisas

* en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir, eller

* en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

EVENTUALTILLGÅNGAR

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir.

SÄKRINGSREDOVISNING

Säkringsredovisning tillämpas för derivatinstrument som ingår i ett dokumenterat säkringssamband. För att säkringsredovisning ska kunna tillämpas krävs att det finns en entydig koppling mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Det krävs också att säkringen effektivt skyddar den risk som är avsedd att säkras, att effektiviteten löpande kan visas vara tillräckligt hög genom effektivitetsmätningar och att säkringsdokumentation har upprättats. Bedömningen om huruvida säkringsredovisning ska tillämpas görs vid ingången av säkringsrelationen. Redovisning av värdeförändringen beror på vilken typ av säkring som ingåtts. Förluster hänförliga till den säkrade risken redovisas inte så länge som säkringsförhållandet består.

Säkringsredovisningen upphör när säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in samt när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Kassaflödessäkringar

Kassaflödessäkringar används huvudsakligen i följande situationer:

* När råvarutermener används för säkring av råvaruprisrisk i framtida inköp och försäljning.

* När valutaterminer används för säkring av valutarisk i framtida inköp och försäljning i utländsk valuta.

* När ränteswappar används för att ersätta upplåning till rörlig ränta med fast ränta.

Så länge som säkringsrelationen är effektiv sker ingen redovisning av derivatinstrumentet. Värdeförändringarna på terminerna redovisas i samma period som det prognosticerade flödet uppstår. Ineffektiv del redovisas löpande i den mån det utgör ett förlustkontrakt.

Säkringar av verkligt värde

Säkringar av verkligt värde tillämpas huvudsakligen för kundfordringar och leverantörsskulder i utländsk valuta samt lån i utländsk valuta men också genom ränteswappar för säkring av ränterisk från rörlig till fast ränta.

Den säkrade posten värderas till terminskurs.

Samtliga säkrade poster värderas till säkrad kurs så länge som kraven för säkringsredovisning är uppfyllda.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel utgörs av disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut och kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer. Sådana placeringar har en löptid på maximalt tre månader. Den del av företagets likvida medel som utgörs av tillgodohavanden i Linköpings kommuns koncernkonto i Nordea redovisas i balansräkningen som en övrig kortfristig fordran.

REDOVISNINGSPRINCIPER

– UNDANTAGSREGLER I JURIDISK PERSON

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde kostnadsförs löpande. Anskaffningsvärdet inkluderar inte, till följd av kopplingen mellan redovisning och beskattning, beräknade utgifter för nedmontering, bortförsling och återställande av mark.

LEASING

Samtliga leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

LÅNEUTGIFTER

Samtliga låneutgifter kostnadsförs under det räkenskapsår som de hänför sig till.

AKTIEÄGARTILLSKOTT

Moderföretaget redovisar lämnade och återbetalda aktieägartillskott till och från dotterföretag som en ökning respektive minskning av värdet på andelarna i dotterföretaget.

KONCERNBIDRAG

Samtliga lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som boksluts-dispositioner.

UTDELNINGAR FRÅN DOTTERFÖRETAG

Utdelningar från dotterföretag intäktsredovisas när moderföretagets rätt till utdelning bedöms som säker och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG, GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG OCH ÖVRIGA FÖRETAG SOM DET FINNS ÄGARINTRESSE I

I moderföretaget redovisas innehaven till anskaffningsvärde eventuellt minskat med nedskrivningar. Utdelningar från intresseföretag och joint ventures redovisas som intäkt.

GEMENSAMT BEDRIVEN VERKSAMHET

Moderföretagets andel i gemensamt bedriven verksamhet redovisas enligt klyningsmetoden.

ANDELAR I HANDELSBOLAG

Redovisat värde på andelar i kommanditbolag och andra handelsbolag förändras årligen med moderföretagets andel av handelsbolagets resultat/skattepliktiga resultat.

UPPSKJUTEN SKATT

Uppskjuten skatt ingår i obeskattade reserver.

AVSÄTTNING FÖR ÅTERSTÄLLANDE, NEDMONTERING OCH BORTFÖRSLING

Till följd av skatterätten byggs avsättningen för återställande av mark upp över tillgångens nyttjandeperiod. Därmed ingår inte heller dessa i anskaffningsvärdet för materiell anläggningstillgång.

NOT 2 VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av års- och koncernredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna års- och koncernredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Effekter av elnätsregleringen

I koncernen finns elnätsverksamhet som regleras av föreskrifter från Energi-marknadsinspektionen. De avgifter som elnätsverksamheten tar ut av sina kunder ligger inom ramen för vad som är tillåtet. Framtida effekter av elnätsregleringen är ännu osäkra.

Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella och materiella anläggningstillgångar

Koncernen har betydande värden redovisade i balansräkningen avseende immateriella och materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav.

Inkomstskatter och uppskjutna skatter

Koncernen redovisar i sin balansräkning uppskjutna skattefordringar och skulder vilka förväntas bli realiserade i framtida perioder. Vid beräkning av dessa uppskjutna skatter måste vissa antaganden och uppskattningar göras avseende framtida skattekonsekvenser som hänför sig till skillnaden mellan i balansräkningen redovisade

tillgångar och skulder och motsvarande skattemässiga värden.

Uppskattningarna inkluderar även att skattelagar samt gällande regler för utnyttjande av förlustavdrag inte kommer att ändras.

NOT 3 NETTOOMSÄTTNING EXKL. PUNKTSKATTER**Nettoomsättning per verksamhetsgren**

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Elhandel	2 385	1 946	–	–
Nät	566	556	–	–
Bränslebaserad energi	1 670	1 774	1 670	1 774
Avfallsbehandling	211	186	211	185
Flödande energi	107	55	88	42
Vatten & avlopp	262	246	262	246
Bredband	157	152	–	–
Biogas	201	186	121	111
MSE	265	140	–	–
Övrigt	20	21	19	24
Avgår internt	-530	-610	-97	-322
Nettoomsättning exkl. punktskatter	5 314	4 652	2 274	2 060
Punktskatter	419	1 297	28	28
Nettoomsättning	5 733	5 949	2 302	2 088

NOT 4 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER**Operationell leasing**

Koncernen hyr ut fastigheter enligt avtal om operationell leasing. Intäktsförda leasingavgifter under året uppgår till 6 (6), varav moderföretaget uppgår till 24 (21) där huvuddelen av uthyrningen sker till dotterföretag.

Framtida minimileaseavgifter uppgår till:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Inom 1 år	4	5	14	15
1-5 år	–	–	–	–
Senare än 5 år	–	–	–	–
Summa	4	5	14	15

NOT 5 OPERATIONELL LEASING

Koncernen leasar framförallt fordon enligt avtal om operationell leasing. Kostnadsförda leasingavgifter under året uppgår till 26 (23), varav moderföretaget uppgår till 11 (11).

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Inom 1 år	18	17	7	6
1-5 år	20	25	10	7
Senare än 5 år	–	–	–	–
Summa	38	42	17	13

NOT 6 ERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Öhrlings PricewaterhouseCoopers				
Revisionsuppdraget	3	2	1	1
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
Andra uppdrag	0	0	0	0
Summa	3	2	1	1
Lekmannarevision	0	0	0	0
Totala ersättningar till revisorer	3	2	1	1

NOT 7 LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Löner och ersättningar till anställda

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Löner och andra ersättningar</i>				
Styrelse och verkställande direktör	9	10	4	3
Övriga anställda	459	420	300	281
Summa löner och andra ersättningar	468	430	304	284
<i>Sociala kostnader</i>				
Pensionskostnader	83	71	58	50
Varav för styrelse och verkställande direktör	(5)	(5)	(3)	(2)
Övriga sociala kostnader	154	138	97	90
Summa sociala kostnader	237	209	155	140

Från moderföretaget utgick arvoden till styrelsen och ersättningar till vd, tillika koncernchef enligt nedan, belopp i tkr:

	Arvoden och ersättningar	
	2018	2017
Charlotta Sund, vd, koncernchef (fr.o.m 25/4 2018)	1 829	–
Anders Jonsson, vd, koncernchef (t.o.m 25/4 2018)	1 203	2 912
Rebecka Hovenberg, styrelsens ordförande	–	–
Gösta Gustavsson, styrelsens vice ordförande	181	165
Alexander Gabelic, ledamot (t.o.m oktober 2018)	11	12
Anne Ludvigsson, ledamot	22	30
Astrid Brissman, ledamot	53	48
Gunilla Almesåker, ledamot	23	20
Magnus Metander, ledamot	43	28
Petter Nordström, ledamot	18	20
Tanja Mitic, ledamot	25	15
Johan Löfstrand, ledamot (fr.o.m nov 2018)	1	–
Britt-Marie Fastig, styrelsesuppleant	19	18
Gunn Bredstedt, styrelsesuppleant	12	16
Gunnel Öman Genneback, styrelsesuppleant (t.o.m okt 2018)	24	16
Jenny Ivner, styrelsesuppleant	38	23
Lars Eklund, styrelsesuppleant	20	16
Per Philipsson, styrelsesuppleant	33	27
Pontus Boström, styrelsesuppleant	40	25
Simon Schütte, styrelsesuppleant	9	19
Eva Joelsson, styrelsesuppleant (fr.o.m nov 2018)	–	–
Tidigare styrelseledamöter	91	51
	3 695	3 461

Ersättningar till övriga ledande befattningshavare 20 840 7 469

Inget tantiem utgick till gruppen styrelse och vd. Ersättning utgick med 358 (345) tkr till Linköpings kommun för ordförandes uppdrag i styrelsen.

Nuvarande vd tillträdde sin tjänst 2018-04-25.

De förmåner som verkställande direktören har, förutom fast månadslön är: förmånsbil enligt företagets bilpolicy samt sjukvårdsförsäkring Skandia Lifeline Plus. Verkställande direktören har följande pensionsförsäkring:

- Pensionsavsättning motsvarande 30 % av grundlönen.
- Pensonsförsäkring som alla med ledande befattning inom koncernen omfattar där företaget avsätter 100 % av ett prisbasbelopp per år för de som är äldre än 50 år.

Verkställande direktören har 6 månaders uppsägningstid på den anställdes egen begäran och 12 månaders uppsägning på företagets begäran. Om uppsägning sker från arbetsgivarens sida och uppsägningen inte är föranledd av grovt avtalsbrott från verkställande direktörens sida äger denne rätt till maximalt 12 månader avgångsvederlag.

Föregående vd lämnade sin roll 2018-04-25 med planlig pension.

De förmåner som verkställande direktören hade, förutom fast månadslön var: förmånsbil enligt företagets bilpolicy samt sjukvårdsförsäkring Skandia Lifeline Plus. Verkställande direktören hade pensionsförsäkringar enligt företagets pensionspolicy.

- Den kollektivavtalade. Vid uppnådd pensionsålder kommer 12 månaders premie inbetalas till pensionsförsäkringen.

- Pensionsförsäkring som alla med ledande befattning inom koncernen omfattar där företaget avsätter 100 % av ett prisbasbelopp per år för de som är äldre än 50 år.
- Verkställande direktören hade en så kallad Chefspension. Denna är förmånsbestämd och ingicks 2007. Utfallet av pensionen räknas på 75 % av lönen som verkställande direktören hade 2007 uppräknat med 2 % per år och betalas fram till den dagen som verkställande direktören fyller 62 år. Pensionsrätten är 5 år och gäller från och med 62 års ålder. Pensionspremien erlades så länge verkställande direktören kvarstod i bolaget.

Verkställande direktören hade 6 månaders uppsägningstid vid uppsägning på egen begäran eller bolagets. Vid uppsägning från bolagets sida från vd-rollen, skulle verkställande direktören erbjudas annan anställning i företagets på motsvarande nivå som före tillträdet av vd-rollen.

För år 2018 uppgick pensionskostnaden (exkl. särskild löneskatt) för verkställande direktörerna till 2 652 tkr (2 092 tkr). För moderbolagets styrelseledamöter finns inga pensionspremier.

Medelantalet anställda

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	248	212	156	129
Män	678	663	443	446
Totalt	926	875	599	575

Könsfördelning i styrelse och företagsledning (antal)

	Moderföretaget	
	2018	2017
<i>Styrelse</i>		
Kvinnor	5	5
Män	4	4
Totalt	9	9
<i>Övriga ledande befattningshavare</i>		
Kvinnor	7	1
Män	10	6
Totalt	17	7

NOT 8 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Moderföretaget	
	2018	2017
Utdelning	18	28
Nedskrivningar	–	-19
Summa	18	9

NOT 9 RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

	Moderföretaget	
	2018	2017
Nedskrivningar	–	-2
Summa	0	-2

NOT 10 RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ränteintäkter från koncernföretag			18	9
Ränteintäkter från övriga företag	1	1	–	1
Summa	1	1	18	10

NOT 11 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ränteintäkter från övriga företag	1	1	1	1
Valutakursdifferenser på kortfristiga fordringar	1	–	1	–
Summa	2	1	2	1

NOT 12 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Räntekostnader till övriga företag	-46	-51	-31	-37
Summa	-46	-51	-31	-37

NOT 13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Överavskrivningar			-187	-134
Erhållna koncernbidrag	–	–	150	155
Lämnade koncernbidrag	-514	-413	-514	-430
Summa	-514	-413	-551	-409

NOT 14 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skatt	-17	-11	—	-1
Uppskjuten skatt	-5	-50	-10	2
Summa	-22	-61	-10	1
Redovisat resultat före skatt	318	223	54	-11
Skatt enligt gällande skattesats (22 %)	-70	-49	-12	2
Skatteeffekt av uppkommet underskottsavdrag	—	-3	—	—
Underskottsavdrag	-13	—	—	—
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader:				
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-4	—	-2	-7
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	1	-2	4	6
Effekt av förändrad skattesats	64	—	—	—
Korrigerig från föregående år	—	-7	—	—
Redovisad skattekostnad	-22	-61	-10	1

NOT 15 KONCESSIONER, PATENT, LICENSER, VARUMÄRKEN SAMT LIKNANDE RÄTTIGHETER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	19	19	16	16
Inköp	2	2	1	2
Försäljningar/utrangeringar	—	-2	—	-2
Omklassificeringar	3	—	3	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24	19	20	16
Ingående ackumulerade avskrivningar	-14	-13	-11	-11
Försäljningar/utrangeringar	—	1	—	1
Årets avskrivningar	-2	-2	-2	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-16	-14	-13	-11
Ingående ackumulerade nedskrivningar	—	—	—	—
Årets nedskrivningar	-1	—	-1	—
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1	0	-1	0
Redovisat värde	7	5	6	5

NOT 16 FALLRÄTTER, LEDNINGSRÄTTER OCH ANDRA NYTTJANDERÄTTER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	25	13	3	3
Inköp	1	12	—	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	26	25	3	3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-13	-13	-3	-3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13	-13	-3	-3
Redovisat värde	13	12	0	0

NOT 17 GOODWILL

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	300	277	99	99
Inköp	—	23	—	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	300	300	99	99
Ingående ackumulerade avskrivningar	-275	-264	-99	-99
Årets avskrivningar	-9	-11	—	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-284	-275	-99	-99
Redovisat värde	16	25	0	0

NOT 18 BYGGNADER OCH MARK

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 033	1 862	1 760	1 737
Inköp	26	170	26	22
Försäljningar/utrangeringar	-8	-2	-8	-2
Omklassificeringar	11	3	11	3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 062	2 033	1 789	1 760
Ingående ackumulerade avskrivningar	-806	-753	-750	-703
Försäljningar/utrangeringar	2	1	2	1
Årets avskrivningar	-58	-54	-50	-48
Utgående ackumulerade avskrivningar	-862	-806	-798	-750
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-74	-75	-73	-74
Återförda nedskrivningar	33	—	33	—
Försäljningar/utrangeringar	2	1	2	1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-39	-74	-38	-73
Redovisat värde	1 161	1 153	953	937
Förvaltningsfastigheter				
	Koncernen	Moderföretaget		
	2018	2017	2018	2017
Redovisat värde	179	184	179	184
Marknadsvärde	791	678	791	678

Marknadsvärderingarna har utförts av extern värderingsman i samband med fastställande av fastigheternas försäkringsvärde. Försäkringsvärdet används som marknadsvärde förutom i de fall fastigheterna avyttrats efter respektive balansdag då istället försäljningspriset används.

NOT 19 FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	35	26	17	11
Inköp	—	9	—	6
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	35	35	17	17
Ingående ackumulerade avskrivningar	-15	-14	-7	-7
Årets avskrivningar	-2	-1	-1	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17	-15	-8	-7
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1	-1	—	—
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1	-1	0	0
Redovisat värde	17	19	9	10

NOT 20 MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	Koncernen 2018 2017		Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	13 315	12 037	8 771	8 526
Inköp	475	1 219	174	211
Försäljningar/utrangeringar	-26	-39	-14	-14
Omklassificeringar	168	98	66	48
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 932	13 315	8 997	8 771
Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 230	-5 766	-4 431	-4 105
Försäljningar/utrangeringar	23	32	11	12
Omklassificeringar	-1	—	—	—
Årets avskrivningar	-539	-496	-355	-338
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 747	-6 230	-4 775	-4 431
Ingående ackumulerade uppskrivningar	19	21	18	20
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-3	-2	-2	-2
Utgående ackumulerade uppskrivningar	16	19	16	18
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-515	-469	-191	-183
Återförda nedskrivningar	30	—	64	—
Försäljningar/utrangeringar	—	2	—	2
Omklassificeringar	-12	-3	-7	-4
Årets nedskrivningar	—	-45	-22	-6
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-497	-515	-156	-191
Redovisat värde	6 704	6 589	4 082	4 167

Anskaffningsvärdet har minskats med erhållna offentliga bidrag uppgående till 51 (50) i koncernen och 38 (38) i moderföretaget.

Koncernen innehar finansiella leasingavtal avseende biobränslepanna vilket ingår i redovisat värde med 14 (14).

NOT 21 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	Koncernen 2018 2017		Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	315	323	261	270
Inköp	25	37	23	28
Försäljningar/utrangeringar	-7	-49	-5	-41
Omklassificeringar	3	4	2	4
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	336	315	281	261
Ingående ackumulerade avskrivningar	-217	-237	-188	-208
Försäljningar/utrangeringar	7	47	5	40
Årets avskrivningar	-28	-27	-22	-20
Utgående ackumulerade avskrivningar	-238	-217	-205	-188
Ingående ackumulerade nedskrivningar	—	—	—	—
Årets nedskrivningar	-1	—	—	—
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1	0	0	0
Redovisat värde	97	98	76	73

NOT 22 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen 2018 2017		Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	258	128	110	83
Inköp	419	242	213	87
Försäljningar/utrangeringar	-2	-7	-2	-5
Omklassificeringar	-185	-105	-83	-55
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	490	258	238	110
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-32	-20	-25	-20
Återförda nedskrivningar	13	—	17	—
Omklassificeringar	13	3	7	3
Årets nedskrivningar	—	-15	-5	-8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-6	-32	-6	-25
Redovisat värde	484	226	232	85

NOT 23 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	597	497
Aktieägartillskott	—	53
Återbetalning av aktiekapital	—	-10
Omklassificeringar	40	57
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	637	597
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-40	-21
Årets nedskrivningar	—	-19
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-40	-40
Redovisat värde	597	557

Dotterföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Antal andelar	2018	2017
Bixia AB	556544-2638	Linköping	73,2 (73,2)	375 769	128	128
Utsikt Bredband AB	556808-1052	Linköping	100,0 (100,0)	1 100 000	157	117
Mjölby-Svartådalens Energi AB	556093-1593	Mjölby	50,9 (50,9)	21 960	110	110
Tekniska verken Linköping Nät AB	556483-4926	Linköping	100,0 (100,0)	500 000	64	64
Ljusfors Kraft AB	556042-3351	Linköping	100,0 (100,0)	1 100	56	56
Tekniska verken i Linköping Vind AB	556853-7038	Linköping	100,0 (100,0)	500	55	55
Svensk Biogas i Linköping AB	556034-8228	Linköping	100,0 (100,0)	260 000	21	21
Usitall AB	556506-6734	Linköping	100,0 (100,0)	50 000	5	5
Tekniska verken Driftum AB	556853-7129	Linköping	100,0 (100,0)	500	1	1
Svensk Biogas Handel AB	556853-6998	Linköping	100,0 (100,0)	500	0	0
					597	557

NOT 24 FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG

	Koncernen 2018 2017		Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	—	—	474	391
Utlåning	—	—	430	138
Amortering	—	—	-44	-25
Omklassificeringar	—	—	30	-30
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	890	474
Redovisat värde	0	0	890	474

NOT 25 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

	Koncernen 2018 2017		Moderföretaget 2018 2017	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	4	163	7	68
Förvärv	—	2	—	—
Aktieägartillskott	3	9	2	3
Försäljning	—	—	—	-7
Resultatandel i intresseföretag	-9	-13	—	—
Omklassificeringar	10	-157	—	-57
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8	4	9	7
Ingående ackumulerade nedskrivningar	—	—	—	-4
Årets nedskrivningar	—	—	—	-2
Försäljningar	—	—	—	6
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Redovisat värde	8	4	9	7

I koncernens redovisning

I koncernens redovisning					Redovisat värde	
Intresseföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Justerat EK ¹⁾ / Årets resultat ²⁾	2018	2017
<i>Direkt ägda</i>						
EFO AB	556193-4133	Stockholm	21,1 (21,1)	0 / 0	0	0
Evereg AB	559000-6994	Helsingborg	24,0 (24,0)	-25 / -10	0	0
Utvecklingsklustret Energi AB (u nä)	559139-0199	Linköping	20,0 (20,0)	0 / 0	0	—
<i>Indirekt ägda</i>						
Hackeryd Vind AB	556853-2831	Mjölby	25,0 (18,9)	2 / 2	2	0
Bixia Gryningsvind AB	556779-5348	Linköping	20,0 (20,0)	6 / 2	6	4
Bobergs Vind AB	556892-8625	Linköping	33,0 (33,0)	0 / 0	0	0
Herrberga Vind AB	556815-6060	Mjölby	41,7 (41,7)	0 / 0	0	0
					8	4

I moderföretagets redovisning

Intresseföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Antal andelar	Redovisat värde 2018 2017
<i>Direkt ägda</i>					
EVereg AB	559000-6994	Helsingborg	24,0 (24,0)	120	9 7
EFO AB	556193-4133	Stockholm	21,1 (21,1)	36	0 0
Utvecklingsklustret Energi AB (u b)	559139-0199	Linköping	20,0 (20,0)	100	0 -
					9 7

1) Med justerat eget kapital avses den ägda andelen av företagets egna kapital inklusive eget kapitalandelen av obeskattade reserver.

2) Med årets resultat avses ägarandelen av företagets resultat efter skatt inklusive eget kapitalandelen i årets förändring av obeskattade reserver.

NOT 26 FORDRINGAR HOS INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

	Koncernen 2018 2017	Moderföretaget 2018 2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	46 5	21 2
Utlåning	11 40	11 8
Amortering	- -9	- -
Omklassificeringar	-8 10	-8 11
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	49 46	24 21
Redovisat värde	49 46	24 21

NOT 27 ÄGARINTRESSEN I ÖVRIGA FÖRETAG

	Koncernen 2018 2017	Moderföretaget 2018 2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	8 2	0 0
Förvärv	-1 6	- -
Omklassificeringar	-2 -	- -
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 8	0 0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-2 -2	- -
Återförda nedskrivningar	2 -	- -
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0 -2	0 0
Redovisat värde	5 6	0 0

Företag	Org nr	Antal andelar	Koncernen 2018 2017	Moder- företaget 2018 2017
Sinfra ek.för.	716419-3323	915	0 0	0 0
Def.waste ek förening	769608-2184	1	0 0	0 0
Vattenkraftens Miljöfond Sverige AB	559172-3407	2 250	0 -	0 -
Ventosum AB	556547-2791	10	0 0	0 0
Ängelholms Näringsliv AB	556255-5093	50	0 0	- -
Lagmansberga Tvåan Vind ek.för.	769616-9684	1 900	5 6	- -
			5 6	0 0

Av koncernens 915 andelar i Sinfra ek.för. ägs 900 av moderföretaget och 15 av dotterföretaget Mjölby-Svartådalens Energi AB.

NOT 28 UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN

Moderföretaget	2018			2017		
	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran
Byggnader och mark	28	-	6	67	-	14
Egentillverkade elcertifikat	-19	4		-9	2	
Avsättningar för pensioner	13		3	12		3
Delsumma		4	9		2	17
Kvittning		-4	-4		-2	-2
Redovisat värde			5			15

NOT 29 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	Koncernen 2018 2017	Moderföretaget 2018 2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	20 17	17 12
Utlåning	- 6	- 5
Amortering	-4 -	-1 -
Omklassificeringar	- -3	- -
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 20	16 17
Redovisat värde	16 20	16 17

NOT 30 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncernen 2018 2017	Moderföretaget 2018 2017
Koncernkontofordran	72 30	- -
Övriga fordringar	85 44	16 10
Redovisat värde	157 74	16 10

Koncernkontofordran

Bolaget är anslutet till Linköpings kommuns koncernkonto i Nordea. Under räkenskapsåret fanns möjlighet för bolaget att nyttja Tekniska verken-koncernens checkräkningskredit på totalt 300 mnkr. Hela checkräkningskrediten är fördelad till moderföretaget per balansdagen. Eventuell koncernkontoskuld redovisas bland övriga skulder.

NOT 31 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen 2018 2017	Moderföretaget 2018 2017
Upplupna intäkter	655 491	206 212
Förutbetalda försäkringar	15 14	14 13
Övriga poster	15 46	- 23
Redovisat värde	685 551	220 248

NOT 32 AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet i Tekniska verken i Linköping AB (publ) består enbart av till fullo betalda stamaktier med ett kvotvärde om 500 kr. Alla aktier har samma rätt till utdelning och återbetalning av insatt kapital samt motsvarar en röst på bolagsstämman.

Tecknade och betalda aktier:

Vid årets början
Summa aktier vid årets slut

Moderföretaget 2018 2017
868 000 868 000
868 000 868 000

NOT 33 ANNAT EGET KAPITAL INKL. ÅRETS RESULTAT

Annat eget kapital inklusive årets resultat består bl.a. av följande poster:

	Uppskrivningsfond	Kapitalandelsfond	Ack. valutakurs-differenser
Ingående balans 2017-01-01	16	60	0
Årets förändring	-2	-60	0
Ingående balans 2018-01-01	14	0	0
Årets förändring	-1	0	0
Utgående balans 2018-12-31	13	0	0

NOT 34 OBESKATTADE RESERVER

	Moderföretaget 2018 2017
Akkumulerade överavskrivningar	3 353 3 166
Redovisat värde	3 353 3 166

I obeskattade reserver ingår 20,6% uppskjuten skatt.

NOT 35 UPPSKJUTEN SKATTESKULD

Koncernen	2018			2017		
	Temporär skillnad	Uppskjuten fodran	Uppskjuten skuld	Temporär skillnad	Uppskjuten fodran	Uppskjuten skuld
<i>Obeskattade reserver</i>						
Akkumulerade överavskrivningar	-4 770		983	-4 461		981
Periodiseringsfonder	-58		13	-56		12
<i>Övriga temporära skillnader</i>						
Byggnader och mark	51	11	-	88	19	-
Förbättringsutg.på annans fastigh.	2	-	-	2	-	-
Maskiner och andra tekniska anl.	45	10	-	18	4	-
Egentillverkade elcertifikat	-19		4	-9		2
Upplupna pensionskostnader	15	3		14	3	
Underskottsavdrag		2			1	
Delsumma	26	1 000		27		995
Kvittning	-26	-26		-27	-27	
Redovisat värde		974				968

NOT 36 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Koncernen	Deponi- kostnader	Övrigt	Totalt
Ingående redovisat värde 2017	92	41	133
Tillkommande avsättningar	5	–	5
lanspråktaga belopp	–	-14	-14
Redovisat värde 2017	97	27	124
Ingående redovisat värde 2018	97	27	124
Tillkommande avsättningar	–	9	9
lanspråktaga belopp	-2	–	-2
Redovisat värde 2018	95	36	131

Moderföretaget	Deponi- kostnader	Övrigt	Totalt
Ingående redovisat värde 2017	92	17	109
Tillkommande avsättningar	5	–	5
lanspråktaga belopp	–	-1	-1
Redovisat värde 2017	97	16	113
Ingående redovisat värde 2018	97	16	113
lanspråktaga belopp	-1	-1	-2
Redovisat värde 2018	96	15	111

NOT 37 LÅNGFRISTIGA SKULDER

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Förfallotidpunkt från balansdagen:				
Mellan 1 och 5 år	1 785	1 444	1 351	881
Senare än 5 år	333	465	247	450
Redovisat värde	2 118	1 909	1 598	1 331

NOT 38 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Investeringsfond enligt va-lagen	271	260	271	261
Övrigt	9	10	–	–
Redovisat värde	280	270	271	261

NOT 39 CHECKRÄKNINGSKREDIT

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Beviljad limit uppgår till	810	602	–	–

Beviljad checkräkningskredit nyttjades med 48 mnkr (o) per balansdagen.

NOT 40 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Koncernkontoskuld	–	–	125	79
Övriga skulder	239	248	51	54
Redovisat värde	239	248	176	133

Koncernkontoskuld

Bolaget är anslutet till Linköpings kommuns koncernkonto i Nordea. Under räkenskapsåret fanns möjlighet för bolaget att nyttja Tekniska verken-koncernens checkräkningskredit som per balansdagen uppgår till 300 mnkr. Hela checkräkningskrediten är fördelad till moderföretaget per balansdagen. Eventuell koncernkontofordran redovisas bland övriga fordringar.

NOT 41 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Upplupna personalkostnader	106	86	73	59
Upplupna räntekostnader	6	5	2	3
Upplupna energikostnader	350	250	–	–
Förutbetalda anläggningsavgifter va	400	395	400	395
Övriga poster	258	207	164	154
Redovisat värde	1 120	943	639	611

NOT 42 ÖVRIGA POSTER SOM INTE PÅVERKAR KASSAFLÖDET

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Avsättning till pensioner	-2	-2	-1	-2
Övriga avsättningar	1	-19	-2	4
Nedskrivningar av immateriella och materiella anl.tillgångar	-74	60	-87	35
Realisationsresultat på im- och materiella anl.tillgångar	1	4	1	–
Resultatandel i intresseföretag	9	13	–	-2
Summa	-65	56	-89	35

NOT 43 LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Kassa och Bank	141	349	25	28
Koncernkontofordran som ingår i övriga fordringar	73	30	–	–
Summa	214	379	25	28

NOT 44 FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS SAMMANSÄTTNING

Inga väsenliga förändringar har skett under året.

NOT 45 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	Koncernen 2018	2017	Moderföretaget 2018	2017
Ställda säkerheter				
<i>För egna avsättningar och skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut				
Företagsinteckningar	105	105	–	–
Övriga ställda säkerheter	49	129	11	5
Pantsatta bankmedel	154	234	11	5
Redovisat värde				
Eventualförpliktelser				
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	–	–	56	73
Redovisat värde	0	0	56	73

Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag 56 (73) är till förmån för Bixia ProWin AB. I dagsläget nyttjar företaget inte någon kredit för vilken borgensförbindelsen är ställd.

NOT 46 DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrumenten som innehas i säkringssyfte är i balansräkningen värderade till anskaffningsvärdet, omfattningen och verkligt värde framgår nedan.

Koncernen	2018		2017	
	Omfattning	Verkligt värde	Omfattning	Verkligt värde
Valutaterminer EUR	70 MEUR	6	68 MEUR	14
Elterminer	2 319 GWh	35	3 918 GWh	108
Ränteswappar	930 MSEK	-45	1 325 MSEK	-64

Moderföretaget	2018		2017	
	Omfattning	Verkligt värde	Omfattning	Verkligt värde
Valutaterminer EUR	42 MEUR	-7	2 MEUR	-1
Elterminer	238 GWh	-32	214 GWh	-5
Ränteswappar	790 MSEK	-41	1 080 MSEK	-58

Handeln av elterminer sker främst på marknadsplatsen Nasdaq OMX Commodities där handelsvalutan är euro varvid även handel med valutaterminer sker. Handel som görs i syfte att säkra priset på framtida produktions- och försäljningsvolymen resultatredovisas i samma period som de underliggande avtalen löper ut.

Ränteswappar anskaffas i syfte att omvandla underliggande lån med rörlig ränta till fast ränta eller omvänt, swapparna resultatredovisas i samma period som räntan på de underliggande lånen.

NOT 47 INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN KONCERNFÖRETAG

Av moderföretagets nettoomsättning utgjorde 13 % (9 %) omsättning mot andra koncernföretag.

Av inköpen avsåg 6 % (7 %) rörelsekostnader och investeringar från andra koncernföretag.

NOT 48 KONCERNUPPGIFTER

Moderföretaget är ett helägt dotterföretag till Linköpings Stadshus AB (publ), org. nr. 556706-9793 med säte i Linköping.

NOT 49 DEFINITION AV NYCKELTAL

Avkastning på eget kapital	Resultat efter finansiella poster
	Genomsnittligt eget kapital inkl. andelen eget kapital på obeskattade reserver
Avkastning på totalt kapital	Rörelseresultat + övriga ränteintäkter och liknande resultatposter
	Genomsnittlig balansomslutning
Nettoskuld	Summa räntebärande skulder reducerat med räntebärande tillgångar
Nettoskuldsättningsgrad	Nettoskuld i relation till totalt eget kapital
Operativt kassaflöde (intern def.)	Resultat efter finansnetto + återförda avskrivningar - investeringar - utdelningsbetingat koncernbidrag.
Soliditet	Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt)
	Balansomslutningen
Vinstmarginal	Resultat efter finansiella poster i relation till rörelsens intäkter.

NOT 50 RESULTATDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 897 999 604,04 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

Utdelning (868 000 aktier * 144 kr per aktie)	124 992 000,00 kr
Balanseras i ny räkning	773 007 604,04 kr
Summa	897 999 604,04 kr

Linköping den 1 april 2019

Rebecka Hovenberg
Ordförande

Gösta Gustavsson
Vice ordförande

Charlotta Sund
Verkställande direktör

Astrid Brissman

Petter Nordström

Anne Ludvigsson

Gunilla Almesåker

Magnus Metander

Tanja Mitic

Johan Löfstrand

Vår revisionsberättelse har avgivits den 3 april 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Jonas Leek

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL BOLAGSSTÄMMAN I TEKNISKA VERKEN I LINKÖPING AB (PUBL), ORG.NR 556004-9727

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Tekniska verken i Linköping AB (publ) för år 2018.

Revisionsberättelsen avser sidorna 23-43 i denna tryckta årsredovisning.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god

revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimlig-

heten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamåls-

enliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Tekniska verken i Linköping AB (publ) för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs

närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

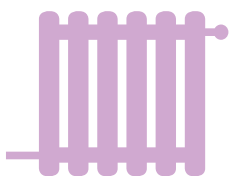
Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar

granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Linköping den 3 april 2019
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Jonas Leek
Auktoriserad revisor

FAKTA I URVAL

2 065 GWh

FJÄRRVÄRME OCH
ÅNGPRODUKTION

833 MNKR
RESULTAT UNDER 2018

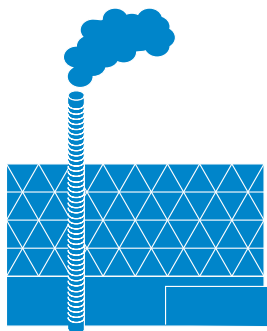

42 000 m³

AVLOPPSVATTEN HAR
HANTERATS PER DYGN

600 000 ton

ENERGIÅTERVUNNEN
MÄNGD AVFALL

558 000

BESÖKARE PÅ VÅRA
ÅTERVINNINGS-
CENTRALER

70%

NKI PRIVATKUNDER

5 517 MNKR
INTÄKTER UNDER 2018

16 miljoner Nm³

PRODUCERAD MÄNGD
BIOGAS

MEDELTAL ANSTÄLLDA

926

60 000

KUNDER SOM HAR FIBER

En sammanfattning av året
2018 finns digitalt på
2018.tekniskaverken.se

Tekniska verken är en del av drygt 230 000 privat- och företagskunders vardag och vi levererar tjänster som gör livet enklare. Vi erbjuder elnät, belysning, vatten, fjärrvärme, fjärrkyla, hantering av avfall, bredband, biogas, effektiva energilösningar och elhandel. Vår vision är att bygga världens mest resurseffektiva region och tillsammans med våra kunder är vi på rätt väg.

En sammanfattning av året 2018 finns digitalt på 2018.tekniskaverken.se

VINTER

Tekniska verken i Linköping AB (publ) • Box 1500 • 581 15 Linköping
Växel: 013-20 80 00 • tekniskaverken.se